

Adventi koszorú és kopogtató Karácsonyvárás

Fotó: Nagy Tibor

Fenyőillat töltötte be csütörtökön délután a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájának helyiségét, ahol a Női Akadémia adventikoszorú- és kopogtatókészítő műhelybe várta az érdeklődőket. A családi hangulatú együttléten gyermek- és felnőttkezek között születtek meg a karácsonyvárás jelképei.

Nagy Székely Ildikó

Koreck Máriától, a Női Akadémiát működtető Divers Egyesület elnökétől megtudtuk, hogy az adventi műhelyt ötödik alkalommal szervezték meg önkénteseik segítségével. A koszorúfonásra elsősorban az Úgyes kezű nők nevű, hétfői tematikus kézműves-foglalkozások tagjai jöttek el, de olyan lányokkal, asszonyokkal is beszélgettünk, akik első alkalommal vettek részt a Női Akadémia rendezvényén.

Hincs Csilla eddig mindig megvásárolta az

adventi koszorút, tegnap azonban saját készítésűn gyűjthatta meg az első gyertyát. A koszorúkészítésben lánya, Evelin segítette.

– Az alapért anyu, a díszítésért én vagyok felelős – világosított fel a 13 éves Evelin, akitől azt is megtudtuk, hogy nem volt nehéz elsajátítani a koszorúfonás technikáját, a legnagyobb kihívást a szűrős fenyőágak jelentették, kesztyűt ugyanis nem vittek magukkal a munkához.

(Folytatás az 5. oldalon)

Ne feledje
időben megújítani
előfizetését
a NÉPÚJSÁG-ra!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja.
Telefon:
0742-828-647

Nyílik a műjégpálya!

Az osztályvezető elmondta, hogy ezúttal egyetlen nagy felületen lehet majd korcsolyázni, a műjégpálya mérete több mint 1400 négyzetméter. A terület előkészítését már több mint egy hónapja elkezdték.

2.

Januárban döntenek a föld alatti parkoló ügyében

Csütörtöki ülésén januárra halasztotta a marosvásárhelyi tanács a döntést a főtér alá tervezett 415 férőhelyes parkoló ügyében. Továbbá a testület megszavazta a határozattervezetet, amelynek értelmében megszüntették a két aligazgatói állást a helyi rendőrségnél.

4.

Tanítványai rajongásig szerették

Kovács András „a romániai magyar kórusmozgalom kiemelkedő egyénisége, az erdélyi magyar énekkari szolgálat nagykövete” volt. Az általa irányított énekkarok és zenekarok (...) egytől egyig jelentős együttesei voltak az erdélyi zenei életnek.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Centenárium

Nagyszabású katonai parádé Bukarestben

Az ország utóbbi időben beszerzett és a szövetséges NATO-országok Romániában állomásoztatott haditechnikáját is felvonultató nagyszabású katonai parádéval ünnepelték szombaton Bukarestben a „nagy egyesülés” centenáriumát.

A díszszemlén a román hadsereg, a belügyminisztérium, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) és az állami testőrszolgálat (SPP) mintegy négyezer fegyverese, valamint Albánia, Bulgária, Kanada, Csehország, Horvátország, Észtország, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Portugália, az Egyesült Királyság, Moldova, Szlovákia, az Egyesült Államok, Törökország és Ukrajna hadseregének mintegy 500 katonája vett részt.

Ebből az alkalomból láthatta először a bukaresti diadalívnél összesereglett több tízezres közönség „élőben”, hogy mire költi Románia a védelmi kiadásokra fordított évi mintegy hárommilliárd eurót.

A 21 tüzérségi díszlövessel kezdődött parádé első perceiben a román légierő gépei, valamint a belügyi egységek és titkosszolgálatok helikopterei húztak el a diadalív felett. A Portugáliától másodkézből vásárolt román F-16-osok – mint utóbb kiderült – nem tudtak részt venni a parádén, mert az állomáshelyükül szolgáló repülőtér kifutópályájának eljégsedése miatt nem tudtak felszállni.

A díszszemlén bemutatott, újonnan vásárolt haditechnika élén érkeztek a svájci gyártmányú Piranha-5 típusú nyolckerék-meghajtású páncélozott csapatszállító (Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

3., hétfő

A Nap kel

7 óra 47 perckor,
lenyugszik

16 óra 36 perckor.
Az év 337. napja,
hátravan 28 nap.

Isten éltesse!

Ma FERENC, OLÍVIA,
holnap BORBÁLA,
BARBARA, BORÓKA napja.

IDŐJÁRÁS

Borús idő

Hőmérséklet:

max. 5°C

min. -3°C

A vasárnapi lottóhúzás nyerőszámai

Joker

17, 4, 37, 16, 27 + 2

17, 27, 26, 23, 30 + 15

NOROC PLUS: 628305

LOTO

40

22, 40, 6, 20, 34, 35

35, 11, 7, 37, 9, 32

SUPER NOROC: 415735

LOTO

5

39, 46, 15, 11, 7, 25

33, 7, 19, 47, 11, 25

NOROC: 9904378

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra
között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Jogi tanácsadás

December 5-én, szerdán délután 4 órától szerkesztőségünk Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén, a II. emeleti 57-es irodában ingyenes jogi tanácsadást tart előfizetőinknek Molnár Loránd ügyvéd. Az érdeklődőket kérjük, hozzák magukkal előfizetési szelvényüket, illetve az ügyükkel kapcsolatos minden iratot

Újra működik a rádioterápiás részleg

A marosvásárhelyi onkológiai klinika rádioterápiás részlegének lineáris részecskegyorsítója november 22-étől újra működőképes – tájékoztatott a Maros Megyei Klinikai Kórház sajtóosztálya. A kiesés időszakában a pácienseket újraprogramálták vagy más orvosi központokba irányították.

Hanglemez-bemutató – zsoltárok eredeti hangszerelésben

December 8-án, szombaton 16 órai kezdettel a szovátai unitárius templomban is bemutatásra kerül a Ditsérjétek Istent című, 16–17. századi unitárius zsoltárokat az eredetivel azonos hangszerelésben rögzítő hanglemez. A belépés díjtalan, mindenkit várnak a szervezők: a Bernády Közművelődési Egylet, Tőkés Lóránd unitárius lelkész és a helyi unitárius egyházközség.

Karácsonyi népszokások kicsiknek és nagyoknak

December 8-án, szombaton délelőtt 10 órától téli hagyományokkal és a karácsonyi ünnepkör népszokásaival ismerkedhetnek az 1-4. osztályosok a Világlo Egyesület, valamint a Néprajzi és Népművészeti Múzeum szervezésében. A Néprajzi és Népművészeti Múzeumban népdalok, népi játékok, karácsonyfadísz-készítés, mézeskalács-díszítés és még sok más érdekesség várja a gyerekeket, szülőket, nagyszülőket. Belépő: 5 lej. Jelenkezni a következő elérhetőségeken lehet: gymiola@yahoo.com, tel.: 0742-920-390.

Gézengúz gyermektáncház

A Gézengúz játszóház tánccházba várja a gyermekeket. A játékos néptánc- és népdaltanulásra szerdánként kerül sor 17 órától kisiskolások, 18 órától óvodások számára. Mu-zsikál Sinkó András és az Öves együttes. Helyszín: Studium – Prospero Kulturális Központ, Marosvásárhely, Forradalom utca 8. szám. Cserecipő szükséges.

Válogató focikedvelő gyerekeknek

A Marosvásárhelyi Városi Sportklub 2007-ben és 2012-ben született, futballozni vágyó gyermekeket toboroz. A válogatókat a 2007-ben születettek számára keddtől csütörtökig 16 órától, a 2012-ben születettek számára keddenként és csütörtökönként 17.30 órától tartják a víkendtelepi 2-es számú műgyepes pályán. A jelentkezők-nél legyen sportfelszerelés. A Marosvásárhelyi Városi Sportklub edzései, illetve a mérkőzésekre való szállítás, a meccseken való bírászkodás és az orvosi ellátás ingyenes. Bővebb tájékoztatás Știan Dorin edzőtől, a 0745-754-750-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Nyílik a műjégpálya!

Péntektől újra korcsolyázhatnak a Ligetben a téli sportokat kedvelő marosvásárhelyiek. A polgármesteri hivatal honlapján megtalálható decemberi eseménynaptár szerint a műjégpályát december 7-én 18 órakor jégpartival nyitják meg, a zenét DJ Andrei Chelbezan és barátai biztosítják. A pálya idei működtetéséről Mircea Moldovant, a polgármesteri hivatal illetékes osztályvezetőjét kérdeztük.

Nagy Székely Ildikó

Az osztályvezető elmondta, hogy ezúttal egyetlen nagy felületen lehet majd korcsolyázni, a műjégpálya mérete több mint 1400 négyzetméter. A terület előkészítését már

több mint egy hónapja elkezdték – tudtuk meg Mircea Moldovantól, aki arról is tájékoztatott, hogy az árak nem változnak a tavalyhoz képest, a gyermekjegy ára 8, a felnőttjegy 10 lej lesz, a korcsolyabérlés 12 lejbe, a fénés 10 lejbe kerül. A 3 év alatti gyermekek ingyen léphetnek a jégre.

Nem módosul a pálya működési programja sem, az első másfél órás turnus 9.30-kor indul, ezt követően 11.30-kor, 14, 16, 18 és 20 órakor kezdődnek a turnusok, amelyek között egy-egy félórás szünet lesz. 13 és 14 óra között szünetel a pálya működése, záróra: 21.30.

Mint arról korábban már hírt adtunk, korcsolyázni Segesváron is lehet. Az ottani mobil pályát a Malom utcában, a Sigma tér környékén helyezték el, és életkortól függetlenül bárki ingyen használhatja naponta 10 és 22 óra között.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Adományokat várnak

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az Erdélyi Magyar Néppárt Maros megyei szervezete hatodik alkalommal szervezi meg Egy cipődoboznyi szeretet nevű jótékonyági akcióját.

Az összegyűlt adományok minden évben sok szegény sorsú és árva gyermek ünnepét teszik melegebbé, hangu-

latosabbá. A szervezők december 18-ig várják az adományokat, főként nem romlandó élelmiszert, édességet, játékot, ruhaneműt. A dobozra rá kell írni, hogy hány éves és milyen nemű gyermeknek szánja az adományozó. A csomagokat Marosvásárhelyen a Mihai Viteazu (Klastrom) utca 10. szám alatt fogadják hétköznap 10-13 óra között. Bővebb tájékoztatás a 0365-430-902-es, 0762-248-657-es telefonszámon.

RENDEZVÉNYEK

Előadás a franekeri műemlékekről

December 4-én, kedden este 7 órától a Vártemplom Diakóniai Otthonának Bocskai termében, a Mihai Eminescu (volt Jókai Mór) utca 28. szám alatt a házas biblia-órak sorozat keretében előadást tart Sebestyén József Hollandiában tanult műépítész, műemlékvédelmi, örökségvédelmi szakember a franekeri egyetemjárásról és a franekeri műemlékekről.

Az Eufónia adventi kórushangversenye

December 12-én, szerdán 18–19 óra között a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban adventi kórushangversenyre kerül sor az Eufónia pedagóguskórus előadásában. A műsorprogram a klasszikus kórusirodalomra és a kortárs dzsesszmuzsikára fókuszál. A felcsendülő dallamok időutazásra hívják a hallgatót olyan szerzők művein keresztül, akik fontos helyet töltenek be a zeneirodalomban.

Orvosi újdonság most Marosvásárhelyen is!

DR. MERCEA CĂLIN általános sebész, onkológus Kolozsvárról ELEKTROSENZOROS, HÁROMDIMENZIÓS, TECK SYSTEM orvosi diagnosztikát biztosít

Ez egy új módszer, melynek segítségével teljes egészében felmérhető egészségi állapota. Gyors eljárás, tűszúrás és fájdalom nélkül, eredménykimutatással.

E vizsgálat eredményeként:

– teljes körű információt kaphat minden egyes szerve működéséről (idegrendszer, érrendszer, emésztőrendszer stb.)

– értékes információkat szerezhet arról, hogy milyen öröklött vagy nem öröklött betegségekre hajlamos

– megelőzheti vagy korai stádiumban kiszűrheti a rákbetegséget (rákmegelőzés)

– szakorvosi vizsgálatok (second-opinion) a már máshol kezelt betegségek esetén

A kezelés alapja a hagyományos orvosláson, valamint természetgyógyászati terápiákon alapszik.

A klinikai vizsgálat és kiértékelés Marosvásárhelyen történik.

Hívja bizalommal

dr. MERCEA CĂLIN kolozsvári általános sebész és onkológust, urológus szakorvost programálásért, kérdései megválaszolásáért a következő telefonszámok egyikén:

0741.029.271 vagy 0735.221.260

Nagyszabású katonai parádé Bukarestben

(Folytatás az 1. oldalról)

járművek, amelyekből további csaknem kétszázat fognak még összeállítani a Bukaresti Gépgyárban, miután az amerikai tulajdonos hozzájárult az ehhez szükséges technológia romániai meghonosításához.

A szárazföldi erők különböző páncélos járművei után megmutatták a parádé közönségének, hogyan néznek ki azok a Patriot típusú rakétaelhárító ütegek, amelyekre az egy évtizedre kiterjedő, csaknem tízmilliárd eurós román haderőfejlesztési program közel egyharmadát költik. Ezeket a rakétaelhárítókat most az amerikai hadsereg hozta Bukarestbe. Klaus Iohannis román és Donald Trump amerikai elnök tavaly kötött megállapodása értelmében Románia hét Patriot-rendszert vásárol az Egyesült Államoktól, az első két – másfél milliárd eurót közelítő – részletet már ki is fizette érte, de az első üteg romániai hadrendbe állítása csak 2020-ban várható.

A bukaresti katonai parádét nemcsak a hideg idő, hanem a belpolitika krónikus megosztottsága – a jobboldali államfő és a szociálliberális kormánykoalíció vezetői között feszülő ellentét – is fagyossá tette. A díszemelvényen ugyan Klaus Iohannis államfő a parlamenti házelnökök – Călin Popescu Tăriceanu szenátusi és Liviu Dragnea képviselőházi elnök – mellett állt, de a tévéközvetítések tanúsága szerint nem sok szót váltottak egymással.

Viorica Dăncilă kormányfő mégis arról beszélt a köztévének adott nyilatkozatában szombaton, hogy a maga részéről továbbra is összefogást szorgalmaz, és a nemzeti érdekek közös szolgálatára szólította fel a megosztott politikustársadalmat. A miniszterelnök a nemzeti érdekek közé sorolta azt, hogy Románia „jól vizsgálazzon” a jövő év első felében, amikor betölti az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét.

Kormányellenes tüntetések

A díszszemlélt néhány pillanatra egy kisebb csoport hangoskodása zavarta meg, amely pfujozással, tiltakozó feliratokkal fogadta a csendőrség alakulatait. Megmozdulásukkal az augusztusi kormányellenes tüntetésén végrehajtott erőszakos tömegszóllatás ellen tiltakoztak.

Délutánra a korruptköellenes jelszavakat hangoztató, a kormánykoalíció igazságügyi reformját bíráló civil szervezetek újabb tüntetést hirdettek Bukarestben a kormány székháza elé. A tüntetésre néhány száz ember gyűlt össze a Victoriei téren. A tüntetés szlogenje: „Románia Európában, boldog születésnapot!” A résztvevők Románia és az Európai Unió zászlóit lengették, és kormányellenes jelszavakat skandáltak. „Büntetőügyesek nélküli centenáriumot!”, „A hazaszeretetet az utcán mérjük!”, „Tolvaj- és maffiakormány!” – kiabálták a kormány épülete előtt.

A Victoriei téren a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) és az Együtt Romániáért Mozgalom képviselői is megjelentek és aláírásokat gyűjtöttek az Új Emberek nevű kampányra.

Kolozsváron szintén tüntettek december elsején, itt körülbelül 50 személy gyűlt össze a Memorandisták emlékművénél. A szervezők közösségi oldalon olvasható felhívása szerint Romániának az Európai Unióban kell maradnia, és ehhez „meg kell szabadulnia attól a bűnözőcsoporttól, amely vezetőjévé vált”.

Nyugati elkötelezettség

Románia modernizációja és nyugati elkötelezettsége mellett tett hitet Klaus Iohannis államfő szombaton az erdélyi és magyarországi románok száz évvel ezelőtti gyulafehérvári nagygyűlésének a helyszínén tartott ünnepségen.

Az államfő felavatta a nagy egyesülés emlékművét és azt a

hidat, amely a gyulafehérvári vár árka fölött átvélve összeköti az emlékművet az egyesülés ortodox katedrálisával. Beszédében az elnök kiváltságnak tekintette, hogy Románia polgárai örökösei lehetnek az ősök földjén „valaha megvalósult legfontosabb projektnek”.

Arra figyelmeztetett ugyanakkor, hogy az egyesülés megvalósítói számára a nemzeti állam létrejötte a jogállamiság és a demokrácia, a társadalmi harmónia és a nyugati típusú modernizáció útját is jelentette.

Klaus Iohannis kitért arra, hogy a száz évvel ezelőtti nagy egyesülés a vezetők vállalásainak, az értelmiség hozzájárulásának és a közakaratnak megfelelően a románok és a nemzeti kisebbségek közeledését is szolgálta.

Az egyesülés megvalósítói ugyanis az emberi méltóságon, a jó együttélésen és a tolerancián alapuló állam felépítését váltalták – mondta.

„Örizzük meg lelkünkben az elismerésünket Románia modernségének megteremtői előtt, egy jobb jövőt építvén a román állampolgároknak. A mi Romániánk, amit az utódainknak akarunk hátrahagyni, méltó és erős, az oktatás, a kultúra és a kreativitás által jól integrált ország lesz az értékek, a jólét és a szabadság Európájában” – jelentette ki Klaus Iohannis.

Az emlékmű felavatását katonai parádé követte.

Csendőrök a sepsiszentgyörgyi bemutaton

A sepsiszentgyörgyi Andrei Mureșanu Színház vezetőinek ki kellett hívnuk a csendőrséget szombaton este a centenáriumi előadásuk bemutatója ellen tiltakozó román nacionalista csoport eltávolítására – közölte az Agerpres hírügynökség.

A színház a román kulturális minisztérium támogatásával Székely Csaba Nu chiar 1918 (Nem kimondottan 1918) című darabjának az ősbemutatójával készült megünnepelni a centenáriumot. A bemutató előtt azonban román képviselőbe öltözött, román nemzeti zászlókat lengető tiltakozók csoportja szállta meg a színház előcsarnokát, ahol hazafias énekeket énekeltek, és a színházat bíráló rigmusokat skandáltak.

A csoport szószólója, Mihai Țîrnoveanu, a brassói Calea Neamului (Nemzet útja) egyesület vezetője a helyszínre hívott csendőröknek elmondta: Székelyudvarhelyen ünnepelték a nagy román egyesülés centenáriumát, és azért kanyarodtak Sepsiszentgyörgy felé, hogy kifejezzék nemtetszésüket a centenáriumi előadás miatt. A tiltakozók sérelmezték, hogy a centenárium alkalmából a sepsiszentgyörgyi színház magyar szerző darabját mutatja be, és azt is, hogy az előadás plakátján magyar zászló színei is láthatók.

A bemutatóra érkező nézők a színház hátsó bejáratán tudtak bejutni az előadásra, melyet a színház végül zavartalanul megtarthatott. A tiltakozók a csendőrök megérkezése után békésen távoztak az épületből.

Anna Maria Popa, az Andrei Mureșanu Színház igazgatója nem tartotta helyénvalónak, hogy olyanok tiltakoznak, akik nem ismerik az előadást. „Félrevezették, manipulálták őket” – jelentette ki az igazgató, aki nyomatékosította: semmi sértő dolog nincsen az előadásban. Hozzátette: az előadást megelőző lejárató kampány során arra is késznek mutatkozott, hogy átadja a szövegkönyvet, sőt nyilvános felolvasópróbát is tartottak, hogy bárki meggyőződhesen róla: nincs ok az aggodalomra.

A centenáriumi előadásra korábban a magyar feliratok és szimbólumok elleni pereskedéseiről ismert Dan Tănăsă, a Méltóságért Európában Polgári Egyesület (ADEC) elnöke hívta fel a figyelmet a személyes blogján, úgy vélte ugyanis, hogy az előadás kigúnyolja a román nemzeti ünnepet. *(híresszefoglaló)*

Ország – világ

Elhunyt George H. W. Bush

Pénteken késő este elhunyt George H. W. Bush volt amerikai elnök. Kilencvennégy éves volt. George H. W. Bush volt az Egyesült Államok 41. elnöke, 1989-től 1993-ig töltötte be a hivatalt, előtte, Ronald Reagan elnöksége idején az ország alelnöke volt. Hivatali idejére esett a Szovjetunió összeomlása, a hidegháború vége, és irányítása alatt vívták meg az első iraki háborút – Kuvait felszabadítására – 1991 elején. Az amerikai sajtóban megjelent első méltatások úriemberi modorát említik, és kiemelik, hogy mindig ragaszkodott a hagyományos amerikai értékrendhez. Emlékeztetnek rá, hogy egészen tavalyig aktív életet élt – a 90. születésnapját ejtőernyős ugrással ünnepelte meg –, tavaly óta azonban a Parkinson-kór kezeke székbe kényszerítette. Felesége, Barbara, akivel 74 esztendeig élt házasságban, idén áprilisban hunyt el.

Élénkíteni kell a világkereskedelmet

A G20 csoport a Buenos Aires-i csúcsértekezletén szombaton kiadott zárónyilatkozatában kedvezően fogadja a világgazdaság növekedését, noha az egyre kevésbé kiegyensúlyozott. Megnevezték azokat a legsúlyosabb veszélyeket, amelyek fenyegetik a gazdasági és társadalmi fejlődést, kiemelve a pénzügyi sebezhetőséget, a fejlett és gyengén fejlett országok közötti különbségeket okozó nehézségeket, az infrastruktúraépítés problémáit és a technológiai forradalom új kihívásait. A G20 ígéretet tett a technológia adta lehetőségek kihasználására a gazdasági növekedés és termelőképeség érdekében, ami jobb munka- és életkörülményekhez vezethet. Az Egyesült Államok egy külön bekezdésben leszögezte: elutasítja a párizsi megállapodást, és nyomatékosította, hogy a természet védelme mellett továbbra is az összes elérhető technológia és energiaforrás felhasználását tervezi.

Szülészetén fertőződött csecsemők

További három, a fővárosi Panait Sârbu szülészet-nőgyógyászati klinikán született csecsemő került a Grigore Alexandrescu kórházba, mivel a gyanú szerint Staphylococcus aureus baktériummal fertőződtek meg. Ugyanezen diagnózissal beutalva marad további 14 kisbaba, míg kettőt már kiutaltak a kórházból, hat újszülöttről vett biológiai minták pedig még laboratóriumi kivizsgálás alatt állnak – közölte Raluca Alexandru, a Grigore Alexandrescu kórház szóvivője. A Panait Sârbu szülészeti klinikán született csecsemők közül 12 esetében Methicillin-rezisztens Staphylococcus aureus baktériumot mutattak ki.

Porig égett egy menedékház

Csaknem teljes egészében leégett egy menedékház a Brassó megyei Törösváron szombatról vasárnapra virradóan. Ciprian Sfreja, a Brassó megyei katasztrofavédelem szóvivője szerint a lángok a kéményből csaptak fel, és terjedtek szét a házon. Három személy kimenekült az égő menedékházból. A tűzoltó szerint a tűz rendkívül gyorsan felemészttette a fából készült épületet, és az oltást nehezítette a mínusz 10 Celsius-fokos kinti hőmérséklet. Senki nem sérült meg, tette hozzá a szóvivő.

Macron válságértekezletet hívott össze

Ostromállapot Párizsban

Emmanuel Macron francia elnök válságértekezletet hívott össze vasárnapra az üzemanyagadó emelése ellen tüntető sárga mellényesek megmozdulásait kísérő, egyre erőszakosabb zavargások miatt.

Előtte délelőtt a G20 országcsoport Buenos Aires-i csúcstalálkozójáról hazatérve egyenesen a zavargások egyik központi színhelyére, a Diadalívhez ment, és fejet hajtott az Ismeretlen Katona sírjánál, amelyet meggyaláztak a rendbontók.

Szombat este több rendőrségi szakszervezet rendkívüli állapot kihirdetését kérte, ugyanis csatatérre emlékeztetett szombat késő este Párizs belvárosának legelegánsabb része a sárga mellényesek harmadik tiltakozónapja után. A prefektúra vasárnap reggeli összehívása szerint a zavargásokban 133-an megsérültek, köztük 23 rendőr. A hivatalos tájékoztatás szerint 412 embert előállítottak, és közülük 378-at őrizetbe is vettek.

Christophe Castaner belügyminiszter jelezte: kész minden lehetőséget megvizsgálni. A minisztérium adatai szerint szombaton országsszerte 136 ezren tüntettek a sárga mellényesek felhívására.

A helyzet miatt Edouard Philippe miniszterelnök nem utazik el az ENSZ klímaválto-

zással foglalkozó katowicei csúcsértekezletére.

A sárga mellényes mozgalmat a Facebookon egy hónapja elindították a Le Journal du Dimanche (JDD) című vasárnapi hetilapban közzétett felhívásokban jelezték: készek a párbeszédre a kormánnyal. Mi akarunk a konstruktív düh szóvivői lenni című írásukban elítélték az erőszakot, politikai megoldást sürgettek a kormánytól, amelynek vezetőivel készek találkozni.

A miniszterelnök pénteki kísérlete a párbeszédre a sárga mellényesek képviselőivel kudarcba fulladt.

Az elnöki hivatalban tartott válságtanácskozáson Édouard Philippe kormányfő, Christophe Castaner belügyminiszter és államtitkára, Laurent Nunez, valamint François de Rugy, az energetikai átmenetért felelős tárcavezető vesz részt.

A köztársasági elnököt a kormánytagokkal tett jelképes látogatásán a belvárosban ellentmondásosan fogadták a párizsiak. Voltak, akik fityúlték és Macron lemondását követelték, mások megtapsolták és azt kérték tőle, hogy tartson ki.

A France2 köztvé értesülése szerint a zavargást kirobbantók ultrajobboldali szélsőséges csoportok tagjai, szerepelnek a

títokszolgáltatások nyilvántartásában. A szenátus vasárnap bejelentette, hogy az illetékes bizottság kedden meghallgatja a közbiztonságért felelős kormánytagokat, hogy magyarázatot adjanak arra, milyen biztonsági intézkedéseket léptettek életbe szombaton, és hogyan alakulhatott ki háborús helyzet a fővárosban.

Felborított és kiégett autók tucatjai, felgyújtott épületek, betört és kifosztott kirakatok, megrongált buszmegállók, utcakövekből épített barikádok – csatatérre emlékeztetett

szombat késő este Párizs belvárosának legelegánsabb része. Vasárnap délelőtt azonban Párizs ismét a megszokott arcát mutatta: a külföldi turisták visszafoglalták a tüntetőktől a karácsonyi fényekben úszó Champs-Élysées sugárat, és kezükben a luxusboltokban vásárolt ajándékokkal szelfiztek a kiégett gépjárművek és a rendőrkordonok között, többen gratuláltak a rohamrendőröknek. Többen viszont azt mondták francia újságíróknak, hogy soha nem láttak még ekkora rombolást egy városban. *(MTI)*

XII. Erdélyi Magyar Régészeti Konferencia Rangos szakmai fórum

A Maros Megyei Múzeum és a Pósta Béla Egyesület szervezésében november 30. és december 2. között a marosvásárhelyi várban, a Történeti és Régészeti Múzeum épületében tartották meg a XII. Erdélyi Magyar Régészeti Konferenciát. A rendezvényen mintegy 60 erdélyi magyar régész vett részt, és 20 régészeti szakon tanuló egyetemista mutatott be szakdolgozatot Erdély múltjának különböző történelmi korszakairól. A tudományos ülésszak jelentősége az, hogy ezen ismertetik a legújabb feltárások és elemzések eredményeit.

Vajda György

A november 30-án délután kezdődő konferenciát a rendezvény házigazdája, *Soós Zoltán*, a Maros Megyei Múzeum igazgatója nyitotta meg, majd köszöntőt mondott *Bajusz István*, a Pósta Béla Egyesület elnöke, *Péter Ferenc*, a Maros Megyei Tanács elnöke és *Tóth László* főkonzul, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulatúsának vezetője.

Soós Zoltán lapunknak elmondta,

az 1990-es évek elején indult útjára a Pósta Béla-konferencia, amely fontos tudományos fóruma lett az erdélyi magyar régészeti kutatásnak és nem csak. 1918 előtt Kolozsváron az Erdélyi Múzeum Egyesületnek volt egy neves szakmai folyóirata, a Dolgozatok az Erdélyi Múzeum érem- és régiségtárából című. Ezt a kiadványt sikerült újraéleszteniük az 1990-es évek közepén végzett, majd mesteri tanulmányokat folytató régész diákoknak. Mint ismeretes, 1918 és 2000 között, leginkább az 1950-es években erős ideológiai nyomás alatt álltak a régészek, hiszen nem volt szabad bármiről bármit írni. Ezek az akadályok elhárultak, ma már nyugodtan lehet beszélni a honfoglalás kérdéséről, az Árpád-házról, a vármegyékről, a kontinuitáselméletről. A konferencia kronológiai sorrendben az őskort, ókort, a népvándorlás korát és középkort öleli fel, olyan kutatásokkal, amelyek kiegészítik az eddigi tudományos adattárt. Az egyik indító előadást az MTA egyik munkatársa, a vajdasági születésű Takács Miklós tartotta, amiben érdekes párhuzamot mutatott be a szerb és a román kontinuitáselméletről, igazolva, hogy a politikailag generált ideológiák mennyire hasonlóak, és

sablonszerűen működnek. Nem véletlenül a legtöbb előadás a középkorról szólt, mivel az erdélyi magyar jelenlét elsősorban ehhez az időszakhoz kötődik, ezért is prioritásként kezelik az erdélyi magyar kutatók.

A Maros megyét is érintő előadások közül megemlíthetjük a Kovács Ferenc apátot és a marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium régiséggyűjteményét ismertetőt, amelynek érdekessége, hogy a második világháborút követően került a múzeum tulajdonába (Rezi Botond – Pánczél Szilamér – Dobos Alpár – Győrfi Zalán). Berecki Sándor érdekes előadást tartott az erdélyi kelta temetőkről. A Kr. e. 4. század folyamán megtelepedő kelta törzsek hamar a térség domináns tényezőivé váltak. A feltárt hagyatékukról érkezett a kutató. A római kort kutatók a legújabb lelőhelyek feltárásának tükrében az egykori limes – birodalmi határ – Kelemen- és Görényi-havasokban található őrtornyait, a hozzá köthető vélhető hadászati stratégiát elemezték. 2013–2016 között az ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszékének egyetemi hallgatói terepgyakorlat keretében végeztek geofizikai méréseket Dacia keleti limesének Maros megyei szakaszán. Marosv-

csen a mágneses anomáliákat ábrázoló térképen sikerült azonosítani a castrum megmaradt nyugati részét és a castrumból kivezető út mentén a vicus északnyugati részét. A vicusban számos, belső szerkezettel rendelkező épületet mutattak ki. Mikházán a castrum teljes belső szerkezete, az utak és épületek, köztük a principia, egy horeum és a barakkok azonosíthatók a mágneses térképen. A vicus nem maradt meg olyan épen, mint Marosvécsen. Csak a fürdő épületét lehetett azonosítani, más épületek falainak csak a törmeléke látszik a méréseken. Sikerült még kimutatni néhány sírkertet, melyek a limes körül helyezkedtek el. Sóváraddon nem lehetett mágneses méréseket végezni, mert a mai falu a castrumra települt, és a falu mágneses objektumai, a kerítések, házak, csővezetékek stb. jele elnyomja a régészeti objektumok jelét. Itt csak a Sóház udvarában tudtak elektromos méréseket végezni, melyekkel sikerült azonosítani a castrum északi falát és egyéb épületek alapját, melyek létét a mérést követő feltárások igazolták. Térképezték még a felsőrépai, libánfalvi, a Pogor- és Tompa-tetőn levő, valamint a szakadati őrtornyokat. Malomfalva és Segesvár határában végezték régészeti célú mágneses mérések alapján Árpád-kori erődítményt térképezték fel, illetve az is kiderült, hogy Segesvár mellett római katonai táborhoz tartozó település volt. Szó esett még a

több éve tartó mikházi kutatásról is. Az idén egy nagy hulladékgyűjtőből előkerült nagy mennyiségű háztartási edény-hulladék és ipari hulladék elemzését ismertették. Szó volt magyargyerőmonostori gróf Kemény József (1795–1855) Mikházáról készült régészeti jellegű feljegyzéseiről. Érdekesek voltak László Keve – Győrfi Zalán régészeti adalékai a magyarszék református templom történetével kapcsolatosan.

A Soós Zoltán – Toda Oana – Bencze Ünige – Gál Szilárd csapat érdekes eredményeket mutatott be a magyarbükkösi Kemény-udvarház régészeti kutatásairól a régészeti feltárás és az épület restaurálási és helyreállítási terve kapcsán. Szó volt még a lapunk által korábban részletesen ismertetett marosszentgyörgyi középkori ötvösműhelyről, a mezőbándi, a marosfelfalusi és a nyárádszeredai bronzdepókról, amelyeket Rezi Botond régész ismertetett.

A konferencián időszakos kiállítást is nyitottak Őt év identitás és kultúra 2013–2017 között címmel. A kiállított munkák alapanyaga a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezési Tanszékének hallgatói és oktatói együttműködésével zajlott mikházi felmértő táborok eredményeként állt össze.

A konferencián elhangzott anyagokat az EME-dolgozatok... nyolcadik kiadványában jelennek meg magyar és angol nyelven.

Aligazgatók nélkül maradt a helyi rendőrség Januárban döntenek a föld alatti parkoló ügyében

Csütörtöki ülésén januárra halasztotta a marosvásárhelyi tanács a döntést a főtér alá tervezett 415 férőhelyes parkoló ügyében. Továbbá a testület megszavazta a határozattervezetet, amelynek értelmében megszüntették a két aligazgatói állást a helyi rendőrségnél.

Menyhárt Borbála

A közel négyórás ülés napirendjén a negyvenedik pont volt a Rózsák tere alá tervezett föld alatti parkoló beruházás műszaki-gazdasági mutatóinak a jóváhagyását célzó határozattervezet, azonban *Bakos Levente* tanácsos már az ülés elején javasolta a tervezet két hónappal való elhalasztását, amit a testület meg is szavazott.

A képviselő az ülést követően a sajtónak kifejtette, a helyiek szempontjából rendkívül fontos a tervezet, hiszen ha elindul ez a projekt, akkor egyrészt meghatározná a főtér arculatát, a városképet, másrészt pedig a parkolásra is megoldást kínálna Marosvásárhelyen. Am a kivitelezésnél a történelmi műemlékek védelmét, környezetvédelmi, illetve egyéb szempontokat is figyelembe kell venni, emiatt úgy vélték, elhamarkodott lenne dönten az ügyben, így januárban kerül majd ismét terítékre a kérdés. Bakos Levente hangsúlyozta, ebben az időszakban meg szeretnék hallgatni a lakosság véleményét, de különösen a szakértőket, ugyanis a nemrég lezajlott látványversenyen felszólaltak a város elismert műépítészei, urbanisztikai szakértői, és olyan szempontok fogalmazódtak meg, amelyeket a jelenlegi tervezet nem vesz figyelembe.

A tervezet indoklása szerint a Rózsák terén, több mint 42 millió lejes beruházással egy 415 férőhelyes föld alatti parkoló létesülne. A kivitelezésre szánt idő 36 hónap.

Csütörtöki ülésén a testület megszavazta, hogy megszüntetik a két aligazgatói állást a helyi rendőrségnél, amit eddig Valentin Bretfelean egykori igazgató, valamint Matis Raul Dacian töltött be. Az immár határozattá vált tervezet indoklása szerint költségcsökkentés áll a lépés hátterében, a jelenlegi igazgató, Damaschin Zosim-Ioan, az állami rendőrségnél szerzett 29 évnyi szakmai tapasztalat birtokában, egyedül is hatékonyan össze tudja hangolni a helyi rendőrség tevékenységét. *Radu Bálas*, a Szabad Emberek Pártjának tanácsosa megjegyezte, érdekesnek találja, hogy a jelenlegi igazgató azt állítja, nincsen szüksége helyettesekre.

– Nem vonom kétségbe, hogy a jelenlegi igazgató képes jól összehangolni a helyi rendőrség munkáját. De mi történik, ha például betegszabadságra kell mennie? Egy osztályvezető fogja ellátni a teendőit? – tette fel a kérdést a tanácsos, aki szerint a polgármesteri hivatal összes szakosztályán vannak aligazgatók, akik segítik felettesük munkáját, érdekes, hogy éppen a helyi rendőrségnél nincsen rájuk szükség. Mint mondta, ilyen alapon, ha tényleg a költségcsökkentés a cél, akkor a polgármesteri hivatal mindenik szakosztályán meg kellene szüntetni az aligazgatói állásokat.

A tanácsülésen az iskolahálózat tekintetében egy fontos módosítást szavaztak meg az önkormányzati képviselők, *Csiki Zsolt* tanácsos javaslatára. A Fecske, a Szentjánosbogár és a Méhecske óvodák kiválnak a Liviu Rebreanu iskola fennhatósága alól. Az RMDSZ-frakció javaslatára önálló személyiisége a nagyobb gyermeklétszámú Fecske óvodának lesz.

Ugyanakkor rábólintott a testület egy határozattervezetre, annak érdekében, hogy a város európai uniós forrásokat pályázhasson meg 38 elektromos busz beszerzésére.

Hétvégi balesetek

Nyergesvontatónak rohant

November 30-án, pénteken a déli órákban Hidegkúton, a vidrátszegi repülőtér közelében személygépkocsi ütközött frontálisan egy ócskavasat szállító nyergesvontatóval. A Maros Megyei Vészhelyzeti Felügyelőség tájékoztatása szerint a személyautó vezetőjét feszítővágó segítségével emelték ki a roncsok közül. A balesethez érkező rohammentő szolgálat ügyeletes orvosa azonban már csak a személyautó sofőrjének az elhunytát tudta megállapítani. A balesetben egy második személygépkocsi is érintett, annak utasai azonban nem vették igénybe a kórházi kivizsgálást.

Megkeresésünkre a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség ügyeletes szóvivője, *Emanuela Rugină* elmondta, hogy pénteken 13.30 órakor a Nyárádtő és Hidegkút közötti 15-ös számú országút 61 km +550 m-es szakaszán egy Kolozs megyei rendszámú személygépkocsi női vezetője eddig ismeretlen okból áttért az ellentétes irányú forgalmi sávra, és frontálisan ütközött egy Maros megyében forgalomba jegyzett nyergesvontatóval. A karambolozott személyautó mögötti jármű vezetője sem tudta elkerülni az ütközést, a járműben anyagi kár keletkezett, annak utasai azonban feltételezhetően nem sérültek meg, ugyanis elutasították a kórházi kivizsgálást. A személyautóban egyedül utazó 63 éves gépkocsivezető a helyszínen életét veszítette. A rendőrségi kivizsgálás folytatódik.

Hármas baleset Ákosfalván –

nyolc sebesült

Ugyancsak pénteken, 17.30 óra körül három személygépkocsi karambolozott Ákosfalva Segesvár feletti kijáratánál, melynek során nyolc személyt szállítottak a sürgősségi ügyeletre. Két személyt súlyosabb sérülésekkel, három felnőttet és három gyermeket enyhébb sérülésekre utaló zöld kódjelzéssel

Fotó: Virag Cristian

Fotó: Elekes Róbert

szállítottak a marosvásárhelyi sürgősségi ügyeletre, két érintett pedig elutasította a sürgősségire szállítást – tájékoztatót a Maros Megyei Vészhelyzeti Felügyelőség szóvivője, Virag Cristian. A rendőrség szóvivője, *Emanuela Rugină* szerint a baleset oka a gyorsajtás, melynek következtében egyik személyautó vezetője elvesztette uralmát a jármű fölött, átkerült az ellentétes irányú forgalmi sávra, ahol a szemből érkező két személyautóval ütközött. A három járműben összesen tíz személy utazott.

Tűzesetek Nyárádszentimrén és Alsódecse

A Berekeresztúr községi Nyárádszentimrén egy istállóban keletkezett tűz oltásához riasztották pénteken este hat óra után a nyárádszeredai tűzoltóalakulat önkénteseit és a marosvásárhelyi tűzoltókat, mivel fennállt a lángok áttérjedésének veszélye a családi házra. Szombaton 14.17 órakor egy lakóház kigyulladt melléképületének oltásához riasztották a tűzoltókat Alsódecse. *(pálosy)*

A máltaiak hagyományos adventi koszorúja

Kigyúlt az első gyertya

Tizenkettedik alkalommal gyúlt ki az első gyertya szombaton délután a Keresztelő Szent János-plébániatemplom és a Deus Providebit Tanulmányi Ház udvarán.

Mózes Edith

A marosvásárhelyi Máltai Segélyszolgálat önkéntesei Csatlós Mária, a szolgálat vezetőjének irányítása mellett december elsején ismét elkészítették az immár hagyományos őríási adventi koszorút, amelybe a fenyőágak mellett sok-sok imát, felajánlást is belefotak.

Fénynek lenni...

A segélyszolgálat nevében Szász Anna tanárnő köszöntötte a megjelenteket. Idén – talán a hideg miatt – kevesebben jöttek el, mint a korábbi években.

– Az évek során beszéltünk az ünnep eredetéről, jelentőségéről, a hozzá fűződő különböző népszokásokról, a gyertyák jelképéről, ma a gyertya szolgáltatta fényről szölok – válaszolta a Népszáz kérdésére. Elmondta, hogy a Fénynek lenni című vers köré fonta a mondanivalóját.

– A költeménynek főleg az a mondanivalója, hogy a világon még nagyon sok helyen sötétség van, és 2.000 éve imádkozunk azért, hogy minél több fény kerül-

jön a földre és az emberek lelkébe – mondta egyebek mellett.

Az adventi gyertyák történetét a szeretetszolgálat négy fiatal önkéntese olvasta fel, *Princz Mária* önkéntes pedig adventi gondolatokat olvasott fel ismeretlen szerzőtől. **Mondjunk egy felajánlást!**

Az udvaron felállított asztaltól a jelenlevők egy-egy fenyőágat vehettek a kezükbe, és elmondhattak egy imát vagy egy felajánlást. Ezeket a felajánlásokat, imákat azután belefoták a különleges adventi koszorúba.

A koszorúra és az egybegyűltekre *Palkó Ágoston* marosjárai lelkész, a máltaiak szellemi vezetője mondott áldást. Arra figyelmeztetett, hogy bár az élet tele van küszködéssel, nehézségekkel, betegségekkel, betöltetlen vágyakkal, az első gyertyaláng a fényt, Krisztust jelképezi. A lelkész arra biztatott mindenkit, hogy a saját szívében is gyújtson fényt. „Mondjunk el egy imát, egy könyörgést, egy kérést, hiszen ezáltal válik tökéletessé ez az adventi koszorú” – biztatta a jelenlevőket.

Az eseményen a hidegvölgyi gyermekek és szüleik egy csoportja is részt vett, a gyermekek együtt imádkoztak és énekeltek a máltaiakkal.

„Nem a grandománia vezetett”

Tulit János vezetőségi tag kérdésünkre elmondta, hogy idén tizen-

kettedik, a plébánián tizenegyedik alkalommal készítik el az adventi koszorút.

„A gondolat úgy született, hogy a gyerekekkel már 16 éve összegyűlünk az asztal körül. Akkor a koszorút még boldogult feleségem kötötte. A gyermekek körbeállták az asztalt, mindegyikük mondott egy imát, egy felajánlást, de még azt is mondták, hogy azt kívánom, hogy a tanító néni csupa tízest adjon, tehát azt, amit az ő kis lelkecskéjük abban a pillanatban fontosnak érzett. Akkor jött a nagy adventi koszorú ötlete. Nem a grandománia vezetett, hanem azt szerettük volna, hogy minden lelkiségi mozgásban részt vegyene-

Tulit János meggyújtotta az első gyertyát. A következő hetekben sorra gyűjtják meg a többi gyertyát, annak jelképéül, hogy a karácsony közeledtével mind több lesz a fény és a világosság a földön.

A máltaiak készülnek a karácsonyestére is, amikor töltött káposztát osztnak a szegényeknek. A székházban körülbelül hatszáznyolcszáz tölteleket készítenek, mellé kenyeret, kalácsot és édességet is tesznek. Kenyeret azonban nemcsak karácsonykor, hanem egész évben adnak közel harminc rászorulóknak.

Fotó: Nagy Tibor

RMOGYKE-ügy

A magyar oktatók állásfoglalása

A MOGYE Magyar Tagozatának helyzete joggal aggasztja a közvéleményt. Az egyetemegyesítés, a tesztkérdések szó szerinti fordítását előíró egységes vizsgarendszer bevezetése, a tanügyi törvény rendelkezéseinek semmibevétele mind olyan intézkedések, amelyek a tagozat jövőjét és fennmaradását negatívan befolyásolják. A kialakult helyzetben az oktatók napi szinten szembesülnek a felmerülő nehézségekkel, és ezek dacára igyekeznek kitartani és helytállni. Úgy gondoljuk, hogy a mostani szorult helyzetben nem az oktatók elleni nemtelen támadások jelentik a megoldást. A magyar nyelvű Tudományos Diákköri Konferencia vagy a magyar tagozat ünnepi évnvtőjének

erőszakos megzavarása sem segít a probléma megoldásában. Ezért a MOGYE magyar oktatói kara elhatároldik Ádám Valeriánnak az RMOGYKE nevében kifejtett jelenlegi tevékenységétől, amit elsősorban a sajtóban, a közösségi médiában és az oktatók számára küldött SMS-ek és elektronikus levelek formájában kifejtett, az oktatók méltóságát és becsületét sértő rágalomhadjárat fémjelez.

A MOGYE Magyar Oktatói Kara

Ui. Jelen állásfoglalást a MOGYE Magyar Tagozatának 2018. november 27-i közgyűlése egyhangúlag elfogadta.

Baricz Lajos

Sok-sok éve már

*Sok-sok éve már készítem az utat,
bár úgy látom néha, alig haladok,
az időmérő noha sokat mutat,
még mindig nagyon az elején vagyok.*

*Egész életemben utat készítek,
s ami elkészült, azt meg karbantartom
– ami szükséges, magammal azt viszek –,
hogy amíg az Úr jön, addig kitaratson.*

*Utat készíteni nehéz feladat,
hegybe alagutat, a völgyre hidat,
és elhordani a lankás halmokat,*

*hol könnyen száguldhatsz autó, vonat...
Azt az utat nehéz elkészítenem,
melyen hozzám érhet az én Istenem.*

2018. november 22.

Karácsonyvárás

(Folytatás az 1. oldalról)

A foglalkozást Kelemen Zelma és Tóth Csilla irányította. Zelma évek óta besegít a Női Akadémia kézműves-tevékenységein, a mostani pedig különösen közel állt hozzá, hiszen korábban virágüzletben dolgozott.

– A saját adventi koszorúmat már elkészítettem, most a hölgytársaimnak segíték. Igazi örömteli hangu-

latban dolgozunk, ettől én is feltöltődöm – mondta, majd kulcsszavakban foglalta össze az ünnepváró koszorúk varázsát: fenyő, kör, négy gyertya, piros szín, szárított narancs, fahéj. Zelma arra is felhívta a figyelmünket, hogy a hagyományos koszorúk mellett újfajta, egyedi darabok is készültek. Erről magunk is meggyőződünk.

Török Zsuzsanna egy interneten látott ötletet valósított meg.

Új színháztörténeti kötet bemutatója Marosvásárhelyen

Ferencz Éva: Életem a színház – Kőszegi Margit-emlékalbum

Új színháztörténeti kötet bemutatójára kerül sor december 5-én este 6 órakor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában. Ferencz Éva legújabb kötete, az *Életem a színház – Kőszegi Margit-emlékalbum* az erdélyi magyar színház és egyben az egykori Székely Színház legendás művészt idézi meg. „Gyűjtögetve, csoportosítva a megfakult lapokat, hiányos kritikákat, csodaszép fényképeket, összeállt egy mesés életút. A Kőszegi Margité. Egy emlékalbum a színházban töltött életről” – írja a szerző.

A Gáspárik Attila előszavával megjelenő kötetben szereplő, 1988-ban elhunyt színésznő és szintén színész férje, Borovszky Oszkár ha-

gyatékából, valamint a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház kutatóközpontjából származó gazdag képanyag mellett a könyvhöz mellékelt CD-n a Marosvásárhelyi Rádió AranySZalagtárából vett felvételek, interjúk és a Warrenné mestersége című előadás egy részlete segít felidézni, vagy éppen megismerni a színpadtól 1980-ban visszavonult legendás színésznő és énekesnő alakját.

Ferencz Éva *Életem a színház – Kőszegi Margit-emlékalbum* című munkáját december 5-én este a marosvásárhelyi könyvbemutatón Keresztes Attila, a Tompa Miklós Társulat művészeti igazgatója méltatja. Borítóterv: Hodgyai István (Hotdog)

Fenntartható fejlődés – Agenda 2030

A stratégiától a megvalósításig

Nemrég Románia kormánya elfogadta az ország 2030-ig terjedő fenntartható fejlődési stratégiáját, az Agenda 2030-at. 2017-től a miniszterelnöki hivatal keretében működik fenntartható fejlődési ügyosztály, amelynek feladata a stratégiában foglaltak gyakorlatba ültetése. Az ügyosztályt Borbély László volt képviselő és környezetvédelmi miniszter vezeti, akivel erről beszélgettünk.

Vajda György

– Sokak számára a fenntartható fejlődés nagyon tág fogalom. Mit is jelent ez tulajdonképpen?

– Volt egy idő, amikor világszerte elkezdtek beszélni a fenntartható fejlődésről, amikor leginkább a környezetvédelmi problémák kerültek előtérbe. A fenntartható fejlődési stratégia ezeknek a gondoknak a hosszú távú rendezését célzó intézkedéseket tartalmazó elképzeléseket foglalja magában. A környezetre káros emberi tevékenység nyomait érzékeljük, tapasztaljuk. A klímaváltozás egyre jobban érezteti hatását, vagy megemlíthetném a környezetszennyezést, amely előidézte az üvegházhatást, ide sorolhatjuk az újra nem hasznosított, gondatlanul eldobott műanyagot, pillepalackokat is, amelyek világméretű szennyezést okoznak az óceánokban. Hosszú folyamat előzte meg azt az Egyesült Nemzetek Szervezete által 2012-ben Rio de Janeiróban megszervezett fenntartható fejlődési konferenciát, ahol megfogalmazták azokat a célkitűzéseket, amelyeket el kell érni azért, hogy csökkentsünk az emberi tevékenység káros hatását a Földre. 1972-ben rendezték meg az első világkonferenciát a környezetkárosító folyamatokról. 1992 és 2002 között évi világtalálkozók voltak, ahol a társadalmi, gazdasági fejlődés sokrétű kérdéseire próbáltak fenntartható fejlődési világprogramot létrehozni.

– Miért volt sorsdöntő e témakörben a Rio de Janeirói konferencia?

– Az ENSZ égisze alatt 1992-ben rendezték meg azt a Környezet és fejlődés c. konferenciát Rio de Janeiróban, amelyen elfogadták a Feladatok a XXI. századra elnevezésű nemzetközi programot, a fenntartható fejlődéssel foglalkozó nemzetközi együttműködés alapelveit a Riói nyilatkozat keretében, a földi biológiai sokféleség és az éghajlat védelmét célzó egyezményt, az erdőgazdálkodás alapelveit. Ekkor határoztak arról, hogy létrehozzák az ENSZ Fenntartható Fejlődési Bizottságát, melynek fő feladata lett az elfogadott dokumentumokban foglalt kötelezettségek, teendők végrehajtásának rendszeres értékelése. Az 1997-es rendkívüli ENSZ-kögyűlés ülészakán és a 2002. évi johannesburgi fenntartható fejlődési világkonferencián elfogadták a johannesburgi „végrehajtási tervet”, amely a korábbi világkonferenciákon meghatározott célok elérése érdekében fogalmazta meg a további teendőket, illetve részben pontosította és kibővítette e célokat. A 2012. évi újabb világkonferencián új fenntartható fejlődési paradigma fogalmazódott meg, aminek a lényege, hogy logikus, számadatokkal követhető mutatókkal kell jelölni azokat a célokat, amelyeket el kell érni egy adott idő alatt. Így 17 nagy célt és 169 kisebb célkitűzést fogalmaztak meg, amit számon lehet kérni azon országoktól, amelyek csatlakoztak a riói egyezményhez. A korábbi Agenda 2020-ig fogalmazta meg a célkitűzéseket, így az újabb, 2030-ig terjedő már megadja a követhető paramétereket, illetve az is előírja, hogy olyan intézményes háttérrel kell biztosítani a csatlakozott országok, amelyek elsősorban gyakorlatba ültetik a megfogalmazott intézkedéscsomagokat, illetve követik a mutatókat, amelyek igazolják, hogy jó, azaz fenntartható irányba halad a fejlődés.

– Ön miként kapcsolódott be ebbe a globális környezetvédelmi mozgalomba?

– Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy környezetvédelmi miniszterként tevékenykedhettem, és 2010-től az ENSZ fenntartható bizottságának elnöke lehettem. Akkor láttam be, hogy milyen komplex kérdésekkel kell szembenézni, hiszen nemcsak

a környezetvédelemről szól mindez, hanem a gazdasági, társadalmi jelenségeket összefüggéseiben kell tanulmányozni és követni, nem tekinthetünk el a fejlődés gazdasági és szociális komponensétől. Romániában 2015-ben megalakítottuk a parlament fenntartható fejlődési albizottságát, ez igazolta, hogy hazai szinten van politikai akarat a fenntartható fejlődés kérdéskörének felvállalására. 2016-ban konferenciát szerveztek Romániában, az ország interparlamentáris unióbeli tagsága 125. évfordulóján. Ekkor a tagországok elnökeivel konzultálva ajánlottuk, hogy a parlamentek fogadjanak el egy nyilatkozatot, amelyben elkötelezik magukat az Agenda 2030-ban foglaltak támogatására. Ennek hatására Romániában a parlament két házának együttes ülésén elfogadtunk egy nyilatkozatot – az interparlamentáris unió 170 tagállama közül elsőként –, amely többek között kimondta,

Forrás: Facebook/Borbély László

hogy a miniszterelnöki hivatal mellett létre kell hozni egy főosztályt, amely az Agenda 2030 elveinek megfelelően összehangolja a különböző minisztériumok munkáját. Ez a 2016-os választásokat követően valósult meg, így 2017-ben létrejöhett a miniszterelnöki hivatal keretében a fenntartható fejlődési ügyosztály.

Mivel 2014-ben úgy döntöttem, hogy nem vállalom parlamenti mandátumot, elvállaltam a főosztály irányítását.

– Tudomásom szerint Romániának van 2020-ig terjedő fenntartható fejlődési stratégiája, amelyről keveset tudunk, ha körülnézünk, nem igazán látjuk, hogy valami megvalósult volna belőle, hiszen elég, ha az üvegházhatású gázok csökkenésére vagy a hulladékgazdálkodásra gondolunk, amelyet továbbra sem rendezett az ország.

– Valóban volt egy jó stratégiája Romániának, amelynek kivitelezését 2008-tól Korodi Attila miniszterként is koordinálta, ameddig szaktárcavezető volt. Ezt a stratégiát vettük alapul az Agenda 2030 célkitűzéseinek megfogalmazásában. Az új stratégia kidolgozása másfél évig tartott. Tizennyolc különböző találkozót szerveztünk, ezeken összesen 1200-an vettek részt, akiket most egy Agenda 2030 hálózatra foglaltunk. Ők lesznek azok az alapemberek, akiket igyekszünk bevonni a továbbiakban a stratégia kivitelezésébe. Nyolc régiótalálkozónk volt. Kutatóintézetek, civil szervezetek, szakszervezetek, az egyetemi szféra, az üzleti világ, a fiatalok és különböző minisztériumok képviselőivel tartottunk megbeszéléseket. A tárgyalások során kiderült, valóban volt egy jó stratégia, és létezett egy miniszterközi bizottság, amelyet még miniszterként létrehoztam azzal a céllal, hogy a fenntartható fejlődési elveket gyakorlatba ültessék, de ez egyszerűen nem működött. Nem volt aki összefogja, koordinálja a minisztériumokat, s ennek az is az oka, hogy időközben gyakran cseréltek gazdát a szaktárcák. Miután létrejött a főosztály, összeállítottuk az Agenda 2030-at, amelyet kiegészítettünk az említett konzultációs sorozaton elhangzott javaslatokkal. Két hét alatt 25 miniszter látta el kézjeggyel a dokumen-

tumot, majd elküldtük az Európai Bizottság környezetvédelmi ellenőrző testületéhez (SEA), és amennyiben elfogadják, ez lesz az egyetlen uniós kitekintésű stratégia, amelyet az EB láttamoz. Románia európai regionális központként fogja majd kezelni a stratégiát, ezért már szerveztünk négy parlamenti szintű regionális találkozót. December 19-én bemutattunk egy dokumentumot az Európa Tanácsban, amely többek között összegzi az unió ezen a téren elért megvalósításait. Reméljük, hogy az Agenda 2030 az EU 2019 május 10-i nagyszabású csúcstalálkozóján napirendre kerül, és olyan döntés születik, hogy ez lesz az Európa Tanács stratégiája e téren. Lőrincz Csilla, a főosztály munkatársa lesz annak a munkacsoportnak a vezetője, aki az EU részéről a fenntartható fejlődésre vonatkozó jelentést készít majd az ENSZ-nek. S mindezt Románia EU-elnöksége idején.

– Eddig a dokumentum elkészítéséről beszéltünk, illetve arról, hogy megalakult a miniszterelnöki hivatalhoz tartozó főosztály. Hogyan tovább?

– Számításaink szerint még két évre van szükségünk, hogy működőképesé tegyük a rendszert. Szeretnénk, ha a főosztály titkarságának az irányításával, koordinálásával évente legalább háromszor-négyszer találkoznának a minisztériumok fenntartható fejlődéssel foglalkozó megbízottjai, hogy összevessék, milyen stádiumban van az Agenda 2030 stratégiában megfogalmazottak gyakorlatba ültetése. Hamarosan megalakítunk egy konzultatív bizottságot, ami a „nemzet bölcsseitől” áll. Ez a társadalmi, gazdasági élet minden területén aktíváló mintegy 30 főből álló tudományos testület lesz, amely tudományosan megalapozott háttérrel, információkkal látja el a szaktárcákat, hogy miként lehet konkretizálni a stratégiát. Ezenkívül minden minisztériumban kialakítunk „fenntartható fejlődési magokat”. Azt szeretnénk elérni, hogy nevezzenek ki egy-két embert, akik a fenntartható fejlődéssel foglalkoznak, és akiktől számon lehet kérni, hogy miként alkalmazzák a minisztériumok a stratégiában foglaltakat. Ami még ennél is fontosabb, három hónapja az ország szakmai jegyzékébe került a fenntartható fejlődési szakértő. Nemsokára tanfolyamokat indítunk, amelyeken diplomás szakértőket képezünk, akik el tudnak majd helyezkedni a különböző szakterületeken, akár a helyi közigazgatásban vagy magáncégeknél, ahol szorgalmazhatják a környezeti problémák megoldásának alkalmazását. Amint korábban említettem, a stratégia követekekor statisztikai mutatókat is szem előtt tartunk majd, amelyek kimutatják, hogy sikerült eredményeket elérni. Ezért megállapodást kötünk az országos statisztikai intézettel, hogy tegyen számunkra elérhetővé mintegy 80 olyan mutatót, amelyeket időnként összehasonlítva konkrét képet kaphatunk arról, hogy honnan hova jutottunk.

– Miként jut el a mindez az „alacsonyabb szintekig”, azaz tükröződhet majd például a helyi önkormányzatok munkájában?

– Az a szál, amelyet fentről elindítottunk, el kell jusson megyei és települési szintre is.

Amennyiben lesznek szakértők, lehetővé válik az is, hogy a megyei tanácsoknál vagy a polgármesteri hivataloknál alkalmazzák őket. A törvénykezés és a költségvetés szintjén is kell érzékelteni, hogy szándékunkban áll megőrizni Földünket unokáinknak. Ugyanúgy, ahogy más országokban, amikor a parlamentben – képviselőházban és szenátusban – törvénytervezetet nyújtanak be, a szakmai grémium megvizsgálja, hogy ez milyen hatással lehet a fenntartható fejlődésre, és akkor előre ki lehet vetíteni az adott jogszabály alkalmazásának a költségvetését. Lettorszában például van egy külön tétel, amelyből a fenntartható fejlődési tervek kivitelezését finanszírozzák. Lépjünk az oktatás terén is, hiszen nagyon fontos, hogy megváltoztassuk a társadalom mentalitását. Ha meg tudjuk győzni az embereket arról, hogy van egy jó cél, amiért érdemes összefogni és közösen tenni érte, eredményeket érhetünk el. Mintegy 2000 iskolának interneten átküldtük az ENSZ fenntartható fejlődésre vonatkozó anyagát, amelyről majd órákon lehet beszélni. Tervezünk a fenntartható fejlődésről szóló iskolai segédanyagot kinyomtatni és terjesztetni egy nemkormányzati szervezettel, a WWF (Természetvédelmi Világalap) támogatásával. Nemrég tartottunk egy rendezvényt, ahol az élelmiszerpazarlásról és a fogyasztói társadalom észszerűbb vásárlási szokásairól volt szó. Két évvel ezelőtt született egy törvény, ami arra kötelezi a nagy élelmiszerüzleteket, hogy a megmaradt élelmiszert ne dobják el. Most dolgozzák ki a jogszabály alkalmazási szabályát, ami némiképpen rendezi a kérdést. A környezetvédelmi alap által támogatott zöldházprogramnak köszönhetően mintegy 50.000 lakásba szereltek be napelemes hőközpontot. Arra is gondoltunk, hogy az ország hazai politikusainak kiosztjuk a stratégia kivonatát, és arra kérjük őket, hogy az elkövetkezendő parlamenti vagy helyhatósági választási kampányban használják fel az ötleteket, és foglalják bele az elképzeléseik közé a fenntartható fejlődés elveit. Sok kicsi helyi megvalósítás is hozzájárul a nagy célok eléréséhez.

– Melyek ezek a nagy célok?

– A szegénység felszámolása minden téren, az éhínség felszámolása, az élelmiszerbiztonság, a táplálkozási szokások javítása, a fenntartható mezőgazdálkodás támogatása, az egészséges életmód kialakítása, a minőségi oktatás garantálása életkortól függetlenül mindenki számára, a nemek közötti esélyegyenlőség megteremtése, a nők és lányok társadalmi szerepének erősítése, a fenntartható vízgazdálkodás és a tiszta vízforrásokhoz való hozzáférés biztosítása, korszerű és (árban) elérhető energiagazdálkodás, fenntartható gazdasági fejlődés és decens munkahelyek teremtése, reziliens (sz.m.: a reziliencia általános értelemben rugalmas ellenállási képesség, azaz valamely rendszernek – legyen az egy egyén, egy szervezet, egy ökoszisztéma vagy egy anyagfajta – azon reaktív képessége, hogy erőteljes, meg-megújuló vagy akár sokszerező külső hatásokhoz sikeresen alkalmazkodjék) infrastruktúrafejlesztés, az innováció támogatása, az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségek felszámolása, emberközpontú (élhetőbb), biztonságos városfejlesztés, fenntartható (hosszú távú) termelés és fogyasztás, a klímaváltozás káros hatását csökkentő sürgős intézkedéscsomagok, az óceánok és tengerek környezeti kímélő használat, az ökoszisztémák és a biodiverzitás megőrzése, fenntartható erdőgazdálkodás, a sivatagosodás meggátolása, talajjavítási intézkedések, a békés társadalmi rend promóválása hatékony, felelős intézmények kialakításával, a jogállam erősítésével, partnerkapcsolatok létrehozása a fenntartható fejlődési elvek kivitelezéséért. Mindezekhez hozzáteszem, hogy ezeknek a célkitűzéseknek kisebbségpolitikai vonatkozásai is vannak, hiszen a jogállam megerősítése, az életkörülmények javítása minket is érint. De mindezekfőként a legfontosabb, hogy mindenkinek felelősséget kellene vállalnia a célkitűzések megvalósításában, hiszen gondoljuk csak el, Európa legszebb országában élünk, a Fekete-tengertől a Kárpátok magaslatáig öt ökoszisztémát azonosítottak több egyedi tájjelleggel. Ehhez hozzáadódik még az itt élő 20 nemzet kulturális öröksége, ami közös gazdagságunk. Miért nem használjuk ki ezt úgy, hogy békésen, jól éljünk e földön, és az unokáinknak is örizzük meg mindezt?

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND
1360. sz., 2018. december 3.

Gyukics Gábor

temető a savannah folyónál

osztrigahéjból épült kerítésnek támaszkodsz
nézed
amint a temető füvetlen részén
hangya dolgoztat hangyát
látni véled mellső lábai között
a lótetű karmaiból készült ostort

nem mutatod meg senkinek
ezt az álmodban látott helyet
előre megírt válaszokkal
veszed a kérdezőt semmibe

végigsimítod homlokod
hámló bőröd szél mozgatta por

a holdtalan ég alól
árnyékod elkíséri a napot
a folyó másik oldalára

Keresztes Györgyi: Élefa. Melékletünket a művészno Bernády Házban látható munkáival illusztráljuk
Fotó: Nagy Tibor

„Európa indiánjai vagyunk!”

Gyukics Gábor és Jász Attila Marosvásárhelyen

véletlenül: a két idelátogató szerző szoros és személyes kapcsolatban áll, illetve állt az észak-amerikai őslakossággal.

Az est címe – Nyomkeresők – is erre utal. A házigazda, *Murányi Sándor Olivér* ezúttal *Gyukics Gábor* és *Jász Attila* magyarországi költőket látta vendégül a Látó szépirodalmi folyóirat rendezvényén hétfő délután a marosvásárhelyi G. Cafében. Amint azt az irodalmiest-sorozat internetes ismertetőjében olvashattuk, „A világnak szüksége van a művészetre, az viszi előre, nem a politika – vallja a Budapesten született Gyukics Gábor, akinek idén jelent meg *végigtapint* című kötete. A magyarországi Open Reading (Nyitott versfelolvasó) és a Jazzköltészeti estek meg-

honosítója. 1999 óta száznál több est szervezője és levezetője, melyeken neves és (még) névtelen meghívott költők egyaránt szerepeltek. Lefordította angolra többek között József Attila verseit, magyarra a csipeva törzshöz tartozó Jim Northrup indián költő alkotásait. Tandori Dezső jó barátja – saját verseit free-jazznek tartja, soha nem írt és nem is akar rimeket, Amerikában lényegesen többet publikál, mint itthon, és felolvasni ülve soha nem bátorzkodna...

– Az életközeli problémák érdekelnek. Olyan művek, amelyek jó kérdéseket tesznek fel a mindannyiunkat érdeklő és érintő problémák kapcsán, és nem erőltetik rám a saját válaszukat. Kényszerítenek és hagynak is gondolkodni – vallja magáról Csendes Toll, alias Jász Attila. A Tatán élő költő az elmúlt húsz évben számos verses- és esszékötetet publikált. Legújabb könyve a *Boldog temető*. Újít, kísérletezik, de ugyanolyan fontos számára a hagyomány is. Saját bevallása szerint soha nem akart »irodalmi ízé« lenni. Nem érdeklí maga az irodalom, inkább az, ami azon túl van – mondjuk, hogyan lehet valamit pontosan megírni.

– Az író nem celeb, hanem bűvópatak. Őt évre is eltűnhet, hogy belehallgassa a szövegbe a mondanivalót – vallja a székhelyudvarhelyi születésű Murányi Sándor Olivér, akinek legutóbbi kötete *Medvenéző* címmel jelent meg. Volt ferences szerzetesjelölt, országos karate- és néptáncbajnok, kabátvasaló munkás, egyetemi óraadó tanár és kukta a budaiörsi Ikeában. A hargitai medvék és a dunai harcsák között ingázik”.

A marosvásárhelyi eseményen, a Látó 91. irodalmi színpadán *Szabó Róbert Csaba* író,

a folyóirat szerkesztője köszöntött mindenkit, majd Murányi Sándor Olivér szólalt fel, aki elárulta, természetközeli beszélgetést szeretne.

– Megismerkedésünk rendkívüli volt, én az eredeti, észak-amerikai indián Jim Northrup költővel e két vendégemen keresztül találkoztam először. Ennek köszönhetően alakult ki egy nagyon mély barátság és indián testvériség Jász Attilával. Ő Tatabányán az Új Forrás című folyóirat szerkesztője és az e köré szerveződő „irodalmi rezervátum” vezetője – mondta a házigazda azon est felvezetőjeként, amelyen kiderült, hogy mindkét vendég mély szeretettel tekint az észak-amerikai őslakos kultúrára, ismeri azt és kapcsolatban is áll vele: az ő meghívásukra érkezett Magyarországra Jim Northrup, akinek kötetét magyarul is kiadták; Gyukics Gábor pedig több mint egy évtizedig élt Észak-Amerikában – az ő indián kötődése ehhez is kapcsolódik.

– Az Új Forrás egy folyóirat, amely hamarosan ötvenéves lesz, de folyóirat volta mellett egy olyan „indián törzs” is, amelynek én lettem a főszerkesztője. Csendes Toll lett az írói álnevem, sokáig e néven írtam, más lapokba is. Át kellett szerveznem a folyóiratot, ezért magam mellé vettem fiatal embereket, és észrevétlenül elkezdtünk nagy családként működni. A szerkesztőimet harcosoknak nevezem, van varázslónk is, és a Petőfi Irodalmi Múzeumban tartott estünkön láttam először a rácsodálkozást arra, hogy aminek nekifogtunk, működik: be kell vonni fiatalokat, bizalmat kell nekik adni, kinevelni őket, és hagyni, hogy dolgozzanak. Fontosnak tartom, *(Folytatás a 8. oldalon)*

Fotó: KNB

„Európa indiánjai vagyunk!”

(Folytatás a 7. oldalról)

hogy van két, mindössze 19 éves szerkesztőnk, akik egy külön rovatban irodalommal foglalkoznak. Álmodni mindenkinek szabad, az én álmom az volt, hogy valamikor kiadassuk egy olyan őslakos költő kötetét, aki rezervátumban tölti a napjait. Kiderült, hogy sok indián költő van Amerikában, de közülük a legtöbben professzorok, és kőkemény jogdíjakat kérnek. Ezért keresni kezdtünk, és egy személyre szűkült le a kör: Jim Northrupra (csipeva törzsből származó indián költő, író, mesélő, színműíró, dokumentumfilm-rendező, vietnami veterán. 2016-ban, 73 évesen rákban hunyt el, 2014-ben járt Magyarországon. Verseinek magyarra fordítója Gyukics Gábor – a szerk.). Pályáztunk a budapesti amerikai nagykövetségen, ahonnan kiadásra ugyan egy fillért sem kaptunk, de el-

hozták Jimet Magyarországra. Az én törzsem Tatabánya körül működik, a házam a szerkesztőség, a Jim Nagy Kis-Madár című könyvét is Tatabányán mutattuk be.

– Én mindeközben egy antológiát is szerkesztettem, és kiutaztam a rezervátumba Jimhez és családjához – tette hozzá Gyukics Gábor. – Tudomásom szerint még két olyan indián költő van, aki rezervátumban él. Most már az őslakosok is kezdenek visszatekinteni a gyökereikre, az amerikaiakat nyilvánvaló történelmi okokból nagyon nem szeretik, az európai fehérekkel nincsen bajuk. Jim nagyon barátságos volt, az ojibwe (csipeva) törzs tagja. Nem írt sok verset, de nagyon megtetszettek nekem a művei. 21 vers van a kötetben, a többi próza és fotó. Mind arról beszélnek, hogy milyen a rezervátumi élet. Jim nagyon jól érezte magát nálunk. Sokan nem

tudják, hogy az első író Amerikában egy indián nő volt: az 1800-as években az ő versei jelentek meg először, és minden amerikai író belőle táplálkozott – őt olvasták először, mert ő már angolul írt. Ugyanakkor az indiánok nem akarják megérteni azt, hogy Európában vannak követőik, úgy gondolják, hogy ez nem jó. Nem hiszik, hogy ez segítene rajtuk, mert sokan azt vélik róluk, hogy vademberek, pedig ez abszolút nem így van. Ami az irodalmukat illeti, a dél-amerikai indiánokról szinte csak a dél-amerikai íróktól és a hollywoodi filmekből tudunk. Ha az össz-amerikai tanulmányozzuk, észrevehetjük, hogy az írók, költők egyre többet nyúlnak a spanyol ajkú déliek felé. Nem tudom, hogy van-e dél-amerikai indián irodalom, az északiak közül pedig nagyon kevesen írnak a saját anyanyelvükön. Keverik az angolt a saját nyelvükkel, és ez nem véletlen: a legtöbb indián nyelv nem leírt nyelv. Most írják le őket, most adnak nekik betűket.

Jász Attila több érdekességet is elárult a sztorikban gazdag – például a bakonyi, a dunai indiánokról és a magyarországi indiánokzásról, Baktay Ervinről, harmincas évekből indiánkönyvekről és azok magyarországi kiadásáról, a Szürke Bagolyról, az indián hétköznapiokról, az őket ért atrocitásokról – est során. Megtudtuk, hogy Old Shatterhandet Xántus János magyar természettudósról, utazóról, néprajzkutatóról, 1849-es menekült huszár főhadnagyról mintázták az író: ő kint élt Amerikában, és Győrbe írt haza leveleket. Javarészt kitalált élettörténeteket mesélt leveleiben az itthon maradt családtagoknak, amelyeket a tudta nélkül Magyarországon kiadtak. Óriási sikert arattak, lefordították németre, így olvasta őket Karl May. Miután

tisztázták a szerzői jogokat, megváltoztatta a főszereplőt, így lett Xántusból német Old Shatterhand. Hamvas Béla szerint a világirodalom legjobb, barátságról szóló regénye a Winnetou. Amikor a regény már rengeteg pénzt hozott, Karl May is kilátogatott Amerikába, majd Drezdában létrehozott egy indiánmúzeumot. Xántusnak pedig többek között volt egy ajándékba kapott mokaszinja, mert amerikai vasútépítő mérnökként és jó vadászként lelőtt egy megvadult bölénybikát, és ezzel megmentette egy törzsfőnök életét. Neki a szabadságharc miatt kellett elmenekülnie, és a törzsfőnök származását érintő kérdésére csak annyit mondott: „Mi, magyarok Európa indiánjai vagyunk!”. Ez a moka-szin most a Néprajzi Múzeumban található.

Gyukics Gábor, akinek legutóbbi, *végigtapint* című, válogatott és új verseket tartalmazó kötetét idén adta ki a marosvásárhelyi Lector Kiadó, elmondta: Amerikában más a költő és író definíciója, mint nálunk.

– Aki egyetemet végzett költészet szakon, az költői diplomát kap. Ezek a világon a legrosszabb költők, akik egyetemi tanárként majd továbbképezik a középszerre az utánuk jövőket. Igaz, van köztük pár jó szerző, mégis sok vitám volt velük, ameddig 14 éven át Amerikában éltem. Nagyon örvendek, hogy a kötetem itt jelent meg Marosvásárhelyen, Magyarországon sehol sem foglalkoznak ennyit a kiadók a szerzőikkel: mi az utolsó vesszőt is átbeszéltük, annyira megbecsülnek minket, nagyon jólesett – hallottuk Gyukics Gábortól, végül Jász Attila szólt az Új Forrás legutóbbi számáról, amelyben román és erdélyi magyar költők versei olvashatók. Hozzátok a külföldi kortárs irodalmat, az irodalomra kalandozásként tekintünk! – mondta a Lector Kiadó társszervezésében, jó hangulatban zajló, érdekes és családias esten a főszerkesztő.

Nagy Miklós Kund és a műhelytitok*

Kozma Mária

Nagy Miklós Kund publicisztikakötetének bevezetőjében úgy magyarázza a Felemás kötet címet, hogy azokról a személyiségekről is szól, akik a világ más tájain élnek, de kötődnek Marosvásárhelyhez, merthogy könyve „íz-ig-vérig marosvásárhelyi”. Nekem a címről, amikor a borítón megpillantottam, más jutott eszembe, az, hogy egyik fél a könyv, a másik az olvasó a maga olvasatával. És lehetne folytatni e logika mentén. A felezés a legnyilvánvalóbb az interjúban: a kérdező és a válaszadó. Természetesen közben mindketten fél szemmel rám, az olvasóra sandítanak. Mire is jó az interjú azonkívül, hogy két ember többé-kevésbé bizalmasan beszélget, és ezt rögzítik, feltehetően az utókornak is. Szépirodalmi mű, képzőművészeti alkotás, tudományos kutatás, sőt még színpadi rendezés is születhet öncélúan, rejtekezhethet az alkotó műhelyében, anélkül hogy nyilvánosságra kerülne, de a publicisztika mindenképpen közönséget igényel: azonnali olvasót, miközben valakiről, valamiről értelmezést kínál neki. Műhelytitkokra persze mindannyian kíváncsiak vagyunk, olykor el is csodálkozunk, amikor az értelmezés saját szabadságából egy behatárolt út irányjelzői

közé pottyannak. Eddig talán azt hittük, a szerző akkor azt gondolta, hogy... és hirtelen megtudjuk az Arany János-i magánvéleményt: gondolta a fene. (Ezen a könyvön kívüli felemás: gondos irodalomtörténészek kiderítették, hogy ez csak anekdota, ilyen lap-széli bejegyzést eddig nem talált senki.) Az alkotó ember műhelytitkait szeretnénk kilesni, jeles személyiségek életpályájának nagy kalandját, tanúságát és tanulságát kérdésekbe és válaszokba feszítve. Példáik szá-zadszorra is igazolják a műhelytitok kulcsszavát: munka és szakadatlan elkötelezettség a hivatásuk iránt. Sokszor elgondolkodtam azon, hogy mire is jó az úgynevezett műhelytitkok feltárása. Mégis kinek van szüksége az ilyen vallomásokra, mit (kit) ismerttet vagy tisztáz, mennyi benne az őszinteség, mennyi a szerepjátszás, mennyi a leskelődés, mennyi a gondolatok csapongó játéka. Az interjú készítője mindezt mederbe tereli, megoldást kínál, olykor elhitheti, hogy maga az olvasó – a közvélemény – kérdez, ő pedig látszólag megőrzi semlegességét, egy-féle közvetítővé válik. Mindeközben a jó interjú nemcsak információkat nyújt egy életpályáról, hanem megadhatja olvasójának azt a szabadságot is, hogy saját műveltségi szintje, életpátszalata, esetenként szakmai tudása alapján dönthessen arról, mit fogad be, mit utasít el, miben kételkedik.

A publicisztikáról szokás azt állítani, hogy efemer műfaj, a mindenkori aktualitáshoz kötődik, mi több, azt szolgálja, ám az idő múlásával széttorozódik, sokszor el is tűnik. Gyűjteményes kiadása viszont megszünteti az elaprózottságát, és kordokumentummá nemesedik. „Könyvben” látjuk igazán, hogy a jó publicisztika szolgálat, és ami szolgálat, az alázatot követel. Merthogy az újságírásban az a fonák, hogy az aktualitás fontossága miatt az újságírók szerzője nemegyszer mintegy háttérbe szorul (ezért is beszélnek alázatról) a cikk témájával, az időszírással szemben. Az újságíró műhelytitkáról keveset beszélünk, penzum az, kiszabott feladat, munka, olykor örömmel teli, máskor kényelmetlenül szorító határidő, mert az újságnak meg kell jelennie, s az oldal nem maradhat üresen, a rovatok színes világának meg kell őriznie napról napra, hétről hétre a vonzó tarkaságát. Közben az újságolvasók jelmondata lehetne a mély értelmű keleti bölcsesség: „Óvakodj

az olyan emberektől [témánknál maradván az olyan cikkíróktól], akik azt állítják, hogy megtalálták az igazságot. Mindig tiszteld azokat, akik keresik az igazságot.” N. M. K. az utóbbiak közé tartozik. Keresi az igazságot, azért tud jól kérdezni, na és jól írni. Munkássága persze rég átlépte a rádióriportok, majd az újság adta kereteket: könyvek, eszszék, tanulmányok jelzik pályáját. Ezeken mindig átfénylik az alapgondolat, miszerint az értelmiségi sorsvállalás, az erdélyiség több mint téma, például mutató hitvallás is egyben.

Dicsérem persze a könyv tartalmát, ám jelen könyvben van egy formai felemás, valójában a könyv kiadói szerkesztőjének hibája, ami mellett nem mehetek el szó nélkül. Könyvvásárokon szívesen találkozom írókkal, illetve „nézek meg” írókat, de legszívesebben sokszor csak bá-mészkodom, a bennem élő könyvszerkesztő kíváncsi koboldját az olvasók érdeklik, az a pillanat, amikor egy könyvet először vesznek kézbe. Így hát régóta figyelem az „igényes” olvasók közös jellemzőjét: a könyv hátlapján kezdik az olvasást – fül-szöveg –, majd lapoznak egyet-kettőt hátulról előre: tartalomjegyzék. Tanulmány- és publicisztikakötetknél sokszor folytatják a lapozást, úgy vélem, a névmutatót keresik. Ez persze távol áll az elmélyült olvasástól, viszont gyors és hatékony információszerezés arról, hogy érdeklődnek-e továbbra is az adott könyv iránt, vagy nem (leszámítva persze a szerző hírnevét). Látom és magam is tapasztalom, hogy a Felemás ilyen tekintetben sajnos felemás maradt: a tartalomjegyzékben szereplő címek nem segítenek sem a témák, sem a személyek mi- és kilétének azonosításában, névmutató sincs. Pedig szokatlan összefüggéseket mutattak volna meg. Sok oda-vissza forgatás után három példát mutatok: interjú Gáspárik Attilával (142. old.), majd ismertetés az esszéekötetről (225. old.); interjú Markó Béla leköszönt RMDSZ-elnökkel (48. old.), recenzió az esszé- és publicisz-

Ádám és Éva

tikakötetről (235. old.); interjú Láng Zsolttal (59. old.), majd ismertetés a Szövegek szimfóniájáról (257. old.). További példák helyett ábécésorba rendezve felsorolom azoknak a nevet, akikről külön írások szerepelnek a könyvben: Ágoston Vilmos, Bács Ferenc, Bálint Márta, Banner Zoltán, Bölöni Domokos, Culcer Dan, Csíky Boldizsár, Dész László, Esterházy Péter, Farkas Ibolya, Gálfalvi György, Gálfalvi Zsolt, Gáspárik Attila, Gyarmathy János, Kákonyi Csilla, Kiesbach Tamás, Kilyén Ilka, Kincses Elemér, Kocsis Zoltán, Kovács András Ferenc, Kovács Levente, König Frigyes, Láng Zsolt, Markó Béla, Nagy Attila, Novák Ferenc, Opatka András, Páll Lajos, Sebestyén Áb, Sebestyén Mihály, Székely Csaba, Szűcs György, Tamás Klára, Thúróczi Gergely, Tózsér József, Virág Judit. Van valami jó is ebben a hiányosságban. Ha valaki további nevekre kíváncsi, az kénytelen lesz végigolvasni a könyvet, az első szótól az utolsóig. És nem bánja meg!

*Nagy Miklós Kund: *Felemás. Publicisztikai írások.* Lector Kiadó – Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány, Marosvásárhely, 2018

Emlékezete immár legenda

Tanítványai rajongásig szerették

A Romániai Magyar Dalosszövetség november 17-i kolozsvári közgyűlésén életműdíjjal tüntették ki – post mortem – Kovács András karnagyot, akit tanítványa, dr. Benedek Tibor Magor, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Zene Intézetének adjunktusa méltatott. Laudációjából idézzük az alábbi gondolatokat Marosvásárhely közkedvelt zenepedagógusáról és karnagyáról, aki egész pályafutása alatt töretlen népszerűségnek örvendett mind tanítványai, mind a közönség körében. Az adventi időszakban a Vártemplom Psalmus vegyes karával ő lopta be az ünnep hangulatát mindnyájunk szívébe, akik tudtuk, hogy minden alkalommal élményt jelent az általa vezényelt kórusok előadását meghallgatni.

nemű, saját magára irányuló látványosságot került. Két éve pedig őt is ünnepeltük, hiszen ekkor mutatták be a Művelődés folyóirat mellékleteként megjelent „Félre tőlem búbanat” – Tizenkét erdélyi magyar népdalfeldolgozás vegyes karra című kottásfüzetét.

Marosvásárhelyen született, és az éneklés iránt már gyermekkorában elkötelezte magát. Erről tanúskodnak a Marosvásárhelyi Rádió-nál megőrzött népdalfelvételek, amelyekből később három lemez készült. 1969-ban a kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatórium zenepedagógiai-karvezetői fakultásán szerzett egyetemi oklevelet. A Radnóti Elméleti Líceumban kezdte zenetanári pályafutását, ahol 30-35 tagú iskolai mandolinzenekart, 50-60 fős líceumi leánykórust, valamint 50-60 tagú gyermekkórust alapított, amelyekkel megyei és országos díjakat nyert. Az I-es tanügyi fokozat birtoka-

Angelus

(1996) ismerték el. 1998-ban a Budapesti Bárdos Lajos Zenei Hetek Alapítvány Fesztiváldíjas Karnaggyá nevezte ki, 2011-ben vette át Az Erdélyi Magyar Közművelődésért díjat, 2017-ben, az Értékműtők díj átadásakor Ötvös József református lelkész mondott kedves, meghatározó méltatást.

Munkabíráását és kitartását tükröző karnagi tevékenysége mellett (voltak évek, amikor egyszerre öt kórust vezetett) zeneszerzői munkássága is elismerésre méltó. Vezénylési stílusát az elegancia és a biztonságérzet jellemezte, emberként a szerénység, a kiegyensúlyozottság, a pontosság, a lelkiismeretesség és a türelem voltak fő jellemvonásai.

A hűség példaképét jelentette, hitt Istenben, a közösség erejében, az együtt dolgozás örömeiben, a kulturális értékekben, az ifjúság érdeklődésében és nevelhetőségében, egész életét a közös éneklés megteremtésének és megtartásának szentelte. Küldetése volt, amit következetesen véghezvitt, szolgált, boldog volt és másokat is boldogított. Kovács András szelleme sokak emlékezetében immár legendaként él tovább – hangzott el többek között az utód, dr. Benedek Tibor Magor, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Zene Intézetének adjunktusa, a Nagy István Ifjúsági Vegyes Kar jelenlegi vezetőjének emlékeztető méltató beszédében.

Fotó: Csernátóni Éva-Emese

Kovács András „a romániai magyar kórusmozgalom kiemelkedő egyénisége, az erdélyi magyar énekkari szolgálat nagykövete” volt. Az általa irányított énekkarok és zenekarok (...) egytől egyig jelentős együttesei voltak az erdélyi zenei életnek – hangzott el a munkásságának lényegét összefoglaló idézet a laudációban. Szakmai példaképe az erdélyi kórusmozgalom egyik legnagyobb alakja, a Marosvásárhelyen és Kolozsváron is tevékenykedő Nagy István volt. A Nagy István-úton továbbhaladva, a sors különös módon neki is éppen 76 esztendő-t adott a szolgálatra, mint mesterének.

Alapító tagként aktív részt vállalt a Romániai Magyar Dalosszövetség munkájából, ő volt a székelyföldi régió felelőse. Ezt a feladatát azonban úgy végezte, hogy minden-

ban a rendszerváltást követően, 1990-től 2003-ig a Marosvásárhelyi 15-ös Számú Általános Iskolában tanított, ahol 30-40 fős gyermekkórust alapított. 1990-től kezdődően egy évig a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Tanítóképző tanáraként 80 tagú leánykört vezetett. A Művészeti Líceum kórusvezető pedagógusaként az iskola 50-60 fős Armonia vegyes karával több országos díjat nyert. 2005-től az 50-60 fős Primavera gyermekkórust is vezényelte. 2004 és 2010 között a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem zene fakultásán karvezetést tanított, ahol húszfős vegyes kart alapított.

Elismerésre méltó műve a Nagy István Ifjúsági Vegyes Kar, amelynek útját bölcsen építette, fejlődési fázisait következetesen vezette, toborzott, hitt benne, erőt, energiát és

szeretetet fektetett bele, szervezett, harcolt, kitartott. A közös éneklés szeretete mellett a labilis lelkivilágú kamaszoknak érzelmi biztonságot adott a közösségben, amiért ma is hálával gondolnak rá. Tudta, hogy kell a találkozás, az ismerkedés, a közelség, a mosoly, a közös élmény, nem csoda, hogy kilenc-tíz házasság kötöttetett a kórus tagjai között. Gondja volt, hogy utódot neveljen, akinek átadja a kórus vezetését. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia kórusának férfi tagjai majdnem mindnyájan az ő keze alatt kezdték pályafutásukat.

17 éven át karnagyként a marosvásárhelyi Vártemplom Psalmus kórusával szerzett felejthetetlen élményeket elsősorban a gyülekezet tagjainak. Kilenc kórusával, együttesével gyakran járt kiszállásra beföldön, és többször szerepeltek külföldön is.

Éveken át szervezte a Bárdos Lajos – Nagy István Nemzetközi Kórusfesztivált.

Karnagyként vallotta és tanította, hogy a zenepedagógusi-karvezetői mesterséget csak gyakorolva lehet elsajátítani. Arra is gondja volt, hogy a következő nemzedékeknek maradandót hagyjon Gyakorlati tanácsok karvezetőknek című tankönyvével, valamint hogy az erdélyi zeneszerzők műveinek előadását szorgalmazza.

Munkásságát az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Nagy István-díjával

Kőbe zárt érzelmek

Gyökereink

Galla Placida halála

Sebestyén Mihály

A nő kihajolt az ablakon. A hetes villamos ablakán. Nyár volt, rettenetes hőség. Ilyet nem pipált még a nagyapám sem, mondta egy közhelyes arcú férfi valahol a villamos elején. Le voltak húzva a sárga villamos ablakai mind. „Mégsem jött egy csepp hűvös fuvallat sem”, így mondanák a klasszikus regényekben a szépírók. Csakhogy, kérem, ez nem egy klasszikus helyzet, a legtávolabb áll minden regényességtől, ez valami egészen más, és...

Kínézett az ablakon, amióta csak felszállt. Holott valószínűleg nagyon is jól ismerte a városnak ezt a tájékát, amely nem volt se szép, se pajzán. Józan volt, mint egy kiló széttaposott zöldborsó a konyhapadlón. Vagy egy füleskosárban felpúpozva, olyan lapos kerekben, mint amivel nagyanyám felvitte a

gőség a helyzet kulcsa: ennek okáért mi inkább a helyzet kulcslyukán szeretnénk beleskelődni, nem is nagyon részt venni a történetben, amit végtére is hajlandó vagyok kiteríteni, olykor még ki is beszélek belőle, de csak azért, hogy leplezzem megdöbbenésemet, elérzékenyülésemet a villamoson utazó nő sorsa felett, minden sors meg tud indítani; azt mondják, elég gyakran fakadok könnyekre teljesen értelmetlen és banális dolgok felett, meghatódom a legócskább giccs-helyzetén, és ilyenkor a családom megütközve tekint rám, él bennük egy olyan fantomkép rólam, hogy edzett vagyok, nem tudnak átejtetni afféle futkosó ostobaságok, mint amilyeneket az alacsony padlós bűdzsével készült filmek kicsalhatnak bármely oszterogótból. (Végtére erre a nagyon alacsony ingerküszöbre lépnek rá teljes erővel.)

Felszín

ruhát száradni a padlásra. Más is vitte, nem csak a vers-anya. Én is vittem fel a második emeletre. A vastag gerendák között ugráltunk, melyek a padlás földjét négyzetekre osztották. A mi négyzetünk a tetőablak mellett volt, egészen a téglagyárig lehetett látni, ha felágaskodtál. A kifeszített drótokra aggattuk ki a mosott ágyneműt, apa kissé foszló gallérú ingeit, amiket otthon viselt, anya holmijai lent száradtak a fürdőszobában, amely keskeny és hosszú volt, mint egy vonatfolyosó, melyből fülkék nyíltak: kazán, kád, szekrények, kézmosó, a másik ajtó, ami elé a szomszédok odatolták a barna üveges szekrényt, ők ugyanis közben építettek egy újabb fürdőszobát, nem akartak velünk közösködni.

De csak most látom, hogy ez nem tartozik szorosan a beszédhelyzethez, a kezdettel csak nagyon lazán és áttételesen függ össze, mint Damoklész kardja vagy katódcsövei és a fegyverkovácsné panaszja vénségire, holott mindkettőben az időtől és bűnöktől való füg-

A vizigótok már egészen másként viselkednek, viszonyulnak, hiszen ott sokkal nagyobb az érzelmek visszafogottsága. És különböznek attól a nyári naptól, amelyen a nő kihajolt az ablakon, azon a nyíláson, amely alatt addig türelmesen üldögélt, nem zavarta, hogy a ruhája kissé felcsúszott, és látni engedte visszeres lábának azt a szakaszát, amelyet nem fedett testazonos gumihasrísnya. Sokáig végzett állómunkát. Kiszolgálta embereket. Futkoshatott, a lépcsők koronázatlan másznoka volt, vagy csak állt naphosszat a pult mögött, olykor a cukrászdák éjszakáján le sem ülhett hajnalig is, mert egyre jöttek a kíváncsiak, akik először éjszákztak kultúrkörnyezetben. Volt valami rendes mosolya, ami elkülönözte a többi rab asszonytól. Kenyeret vett le a polcról, és nem mertek szólni a vevők, hogy legalább kesztyűvel vagy szalvétával fogja meg, az isten szerelméért jóasszony, máskor süteményt

emelt ki az üveges kalitkából régi, kopott csipesszel, hiába kérte főcukornagyot, az üzletvezetőt, hogy cserélje ki ezt az ócska műszert, a süteményfogót, amivel még Galla Placida vehette magához a kedvenc mérgezett rigójancsiját egy-egy őszi délutánon. Azt hiszed, meghallgatták?!

A villamosban mozdulatlan volt a levegő, mindenki üvegfalak mögé záródott rovarnak látszott, remegett a kocsi, olykor élesen felsikoltott a sínpár, de már meg sem hallották az utasok, hiszen minden a szokott volt, a mindenség rendjét veszély nem csíkozta fekete-fehérré.

Felállt, de senki nem lepődött meg, milyen magas és csinos volt. Senki el nem hitte volna, hogy már hetvenéves, és hogy évek óta egyedül él, mert leánya, fia vagy unokája, egyáltalán a hozzátartozók ritkán látogatták. Az igazat megvallva, nem is nagyon volt kíváncsi a rokonság kiterjedt ágazataira és az azokon ülő bűmadarak dolgaira, hiszen ügyeik hamar elföldelték volna őt, ilyenek az ő korában nem voltak, és ha voltak, azokat el lehetett rendezni pár nap vagy hét alatt, s ha józanul belegondolunk, márpedig ezt csinálta azóta, hogy nyugdíjba ment, és lezárta szövevényes (már rutinos, unott) viszonyát Majdánffy úrral, nem is nagyon tudott volna segíteni rajtuk, meg aztán a saját dolgait intézte, számlákat fizetett, hetente egyszer főzött, jókat olvasott, a kölcsönkönyvtárban az a nő, az a szemüveges, valami Anabell vagy Arabella, félretette neki a legvastagabb regényeket és a legjobb kötőkönyveket, amelyekből aztán soha egyetlen modellt sem kötött meg, az olyan vénasszonyos dolog, mondta a tükörnek a fürdőszobában, miközben nem létező ráncait vizsgálta. Elég volt csupán elgondolni, milyen is lenne, hogy állna rajta vagy az unokahúgain, a szomszédasszonyon, akivel évek óta haragban voltak, de azért özszejártak, köszöntötték egymást a képzelt névnapokon, közös színházbérletük volt, legutóbb megint megnézték, igaz, bérleten kívül, csak úgy passzióból *A műzezin és a halál* című afgán adaptációt, és jókat nevettek a közönségen, azokon az ostobákon, akik meghatódtak, sőt a szünetben még kölcsön is kérték ülésszomszédjuktól a szagosított papírzsepit, mert valami a szemükbe ment.

A kórházból jött, ahol meglátogatta Drága Ibolyát, egykori munkatársát, akit combnyaktöréssel vittek be két héttel ezelőtt, és azóta gipszágyban fekszik. Igazán jól állt neki a fehér nyugágy vagy már-már koporsó (?), jót beszélgettek, amiből persze az lett, hogy ő hozott egy rakás hírt a városból, sőt a nagyvilágból is, amelyekről maga sem tudta, hogyan jutottak hozzá, honnan, miféle asztal morzsái közül szedegette ki öntudatlanul, egyszer csak úgy hozzáragadtak, mint bogáncsok, amiket gyermekkorában dobáltak egymásra húgaival, amikor még a város szélén laktak – ma már minden beépült, és undok úgjazdagok migréntanyái tornyosulnak a kedves emberarcú bogáncsok helyett –, és akkor még azt hitte, hogy belőle is lehet felügyelő egy lánybentlakásban, pláne tanárnő vagy magántisztviselő egy villanykörtegyárban vagy csavaranya az apacsavarok között. Ja, keresztrejtvényeket fejtett tonnaszám. És beküldte a megfejtést. Egyszer nyert egy doboz bolgár kutyaeledelt. Boldogan továbbadta Majdánffy kartársnak, ennek a boldogtalan rajongónak. Tudják, annak a férfinak (üzletvezető, régi ismerős, egykori tánciskolai ficsúr, özevgy piktogram a porcelángyárban?), akivel olyan komplikáltan egysikú volt a viszonya.

De ennek már nem volt jelentősége abban a pillanatban, amikor felemelkedett ültő helyéből, mert hirtelen úgy tűnt neki, hogy egy ismerőst fedezett fel W. utca bal oldali járdáján, éppen Fischmannék egykori cukorkaboltja előtt. Egy régi ismerőst. Majdnem olyan régít, mint azok a szegény Fischmannék, akiket elvittek, és soha többet nem jöttek vissza. Így van az ember a legtöbb ismerősével. Egyszer csak eltűnnek, búcsú nélkül lépnek le, felveszik a nyúlcipőt vagy elhurcolják őket, hol a rokonok, a gyerekek Kanadába, bezárják őket egy szigetre, hogy egy erdőbe, ahol minden van, csak az emberek és a szarvasok hiányoznak, minden mélyhűtött, beleértve az érzelmeket is. Hol meg a katonák és rendőrök dobják fel őket teherautóra, lökdöszik be a dubába, elviszik az embert, aztán egy képeslap, egy levél, semmi nem jó. Pedig együtt jártak a betegséglyezőbe Gidáli doktorhoz vagy kanasztázni Matlovics és társához a Szív utcába.

Az ismerős vagy ismerősnek tűnő háttal állt, valamit elmélyülten bámulhatott a kirakatban, vagy csak a mobiltelefonjával vacakolt, és észre sem vette, hogy egy ruhásbolt előtt áll, persze áratat nem raknak ki mostanában. Ahhoz be kell menni, becsalogatják az embert ilyen ócska trükkökkel, édelegnek, aztán a ruha maga kész borzalom. Sohasem az, ami a kirakatban.

Az ismerős talán a boltban egyszer kezét csókolt neki, vagy együtt ültek taxiba, ugyanis kiderült, hogy egymás mellett laktak, aztán azóta sem látta. Nem kizárt, hogy azért olyan ismerős, mert egyszer becsapta előtte a kisablakot, amikor meg szeretne volna tudakolni, hányadikon és mikor rendel Schetera doktor. Az ilyesmit az ember nem felejtí el.

Galla Placida – nevezzük így a könnyebb-ség kedvéért, hiszen nem is tudjuk, hogy hívják – úgy dönt, hogy állva marad, amíg a villamos egy kicsit odább vonszolja magát ebben az általános felmelegedésben, és profilból pontosan látni fogja, ha jól tippelt. Bizott az ösztöneiben. Az ő korában az ember már csak az ösztöneire bízhatja magát biztosan. Ritkán tévedett. A pult mellett – tehát mégis a pult mellett – jó emberismerővé vált. Dehogy is akart ilyennemű szakmai tudást. Csak hát jött az évekkel és a rutinnal együtt. Majdánffyval gyakran fogadott, hogy az a férfi példának okáért ott a túlsó járdán egykor a Patak utcában lakott. Odament, megkérdezte, nem röstellte, és igaza lett. Neki sajnos mindig igaza lett. Ezért is unta a férfit, aki osztatlanul csodálta őt. Nyúlós, banális imádat. Sajnos, a hepiend meg van spórolva.

Csak arra nem számított, holott többször megjárta már az utat oda-vissza a kórház és a végállomás között, hogy a villamos váratlanul balra fordul egy útlezárás, vágányzár miatt, és az ismerős hát hirtelen kiúszott a látómezejéből. Talán hátúszásban, talán delfinben. Kihajolt, hogy még egy utolsó pillantást vessen rá. Erősen kibukott az ablakon, a felsőteste jóformán kilógott az utcára, a felsővezetékét tartó oszlopok közé. És tényleg ez volt az utolsó esélye.

Az utasok semmit sem vettek észre. Kevesen voltak. Újságot olvastak, telefonáltak, lehajoltak, hogy megsámolják a reklámszatyorban a kerti paradicsomot, a vécépapírt, az előcsomagolt téliszalámit, kiszámolták fejben, hol csapták be őket, hány megálló van még, ameddig eléri a közművelődési palotát, ahol ingyen lehet pisilni.

Csak a végállomáson vették észre, hogy egy fej nélküli asszony hever a leghátsó ülésen. Senki sem ismerte fel.

Guido és Maurizio De Angelis-koncert lesz Terence Hill-lel és Kabir Bedivel

Guido és Maurizio De Angelis ad koncertet február 16-án a Papp László Budapest Sportarénaban, ahol sztárvendédként fellép Terence Hill és Kabir Bedi is.

A világhírű olasz testvérpár, Guido és Maurizio De Angelis jól ismert filmslágerekkel lép színpadra. A dalokat az eredeti szerzők, Guido és Maurizio De Angelis és zenekaruk, az Oliver Onions előadásában, valamint szimfonikus zenekari kísérettel adják elő – közölték a szervezők az MTI-vel.

A világhírű olasz színész, Terence Hill elvállalta a koncert szervezői által meghirdetett játékonysági aukció védnökségét. Arverésre bocsátanak egy felújított Dune Buggy, a Különben dühbe jövünk című film legendás au-

tójának a mását. A nyertesnek a slusszkulcsot Terence Hill adja át.

A koncerten sztárvendédként ott lesz az indiai Kabir Bedi is. A Sandokant megformázó színész korábban egyetlen alkalommal, 1986-ban járt Budapesten, amikor – többek között – a budai Skála áruházat népszerűsítették a közreműködésével – áll a közleményben. Guido és Maurizio De Angelis írták a legtöbb Bud Spencer- és Terence Hill-film zenéjét: a Különben dühbe jövünk, Az ördög jobb és bal keze, Az angyalok is esznek babot, a Bűnvadászok, a Seriff az égből, a Banános Joe, de a Sandokan – a maláj tigris tévéfilmsorozat, valamint A szavanna fia, a 80 nap alatt a föld körül Willy Foggal és a Zorro rajzfilmek zenéjét is ők szerezték.

Szerkeszti: Farczádi Attila

A Debrecen egy góllal legyőzte az MTK-t

Az MTK Budapest hazai pályán 1-0-ra kikapott a Debrecen együttesétől a labdarúgó OTP Bank Liga 16. fordulójában szombaton.

A mérkőzés elején az MTK ragadta magához a kezdeményezést, így a 11. percben kissé váratlanul szerezte meg a vezetést a Debrecen: egy kontratámadás végén Varga Kevin magabiztosan lőtt a kapuba. A folytatásban mind a két oldalon akadtak lehetőségek, de a fővárosiaknál Artem Kicsak, míg a debrecenieknél Nagy Sándor több nagy védést is bemutatott.

A fordulás után hiába játszott mezőny-

főlényben a hazai együttes, erejéből leginkább távoli lövésekre futotta, ezek pedig csak elvélve találták el a vendégek kapuját. Egy óriási egyenlítési lehetősége így is akadt az MTK-nak, Jevhen Szelin azonban közelről a kapufát találta el a 69. percben. Tíz perccel később Varga lövése is a kapufáról pattant kifelé, így az eredmény nem változott, a Debrecen 1-0-ra nyert, és pontszámban beérte az MTK-t a bajnokságban.

A hajdúsági csapat a győzelemmel megszakitotta hatmérkőzéses idegenbeli nyeretlenségi sorozatát, és 2010 májusa után ismét nyert az MTK pályaválasztása mellett.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó OTP Bank Liga, 16. forduló: MTK Budapest – Debreceni VSC 0-1 (0-1)
Budapest, Új Hidegkuti Nándor Stadion, 1758 néző, vezette: Bogár.
Gólszerző: Varga K. (11.).
Sárga lap: Szelin (32.), Gera (37.), illetve Nagy S. (81.), Jovanovic (90.).
MTK Budapest: Kicsak – Baki (73. Kulcsár), Pintér, Balogh Bé., Szelin – Vass Á. – Gera, Schäfer, Bognár I. (85. Vogycska), Farkas B. (67. Kanta) – Lencse.
Debrecen: Nagy S. – Kusnyír (23. Kinyik), Szatmári, Pávkovics, Ferenczi – Varga K., Haris, Csősz, Bódi – Avdijaj (61. Takács T.), Szécsi (79. Jovanovic).

Eredményjelző

Magyar labdarúgó NB I, 15. forduló: Debreceni VSC – MOL Vidi FC 0-1; 16. forduló: Szombathelyi Haladás – Diósgyőri VTK 1-1, Kisváda Master Good – Puskás Akadémia FC 1-0, Mezőkövesd Zsóry FC – Újpest FC 0-0, MTK Budapest – Debreceni VSC 0-1, Paksi FC – Ferencváros 0-3.

Ranglista

1. Ferencváros	16	11	3	2	32-11	36
2. Vidi	15	8	4	3	26-13	28
3. Honvéd	15	8	4	3	19-9	28
4. MTK	16	7	3	6	23-24	24
5. Mezőkövesd	16	6	6	4	23-18	24
6. Újpest	16	6	6	4	17-12	24
7. Debrecen	16	6	6	4	21-19	24
8. Paks	16	5	6	5	20-22	21
9. Puskás Akadémia	16	5	2	9	18-23	17
10. Diósgyőr	16	3	4	9	15-27	13
11. Kisváda	16	3	3	10	14-34	12
12. Szombathely	16	2	3	11	13-29	9

Balett a jégpályán

Döntetlent (1-1) ért el a Sepsi OSK a tőle pontszámban hattal elmaradó Jászvásári CSM Politehnica vendégeként a román élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 17. fordulójának pénteki játéknapján. Egy másik találkozón a Kolozsvári CFR kiütéses sikert jegyzett a Voluntari FC ellen (5-0), számolt be az 1. liga elmúlt hét végi fordulójában történekről az NSO.

Hiába okozott gondot a Poli és a Sepsi játékosainak is egyensúlyuk megőrzése, valamint a labda kezelése a letakarított hórétég maradványaival barázdált pályán, a két csapat mégis viszonylag gyakran eljutott egymás kapujáig. A szentgyörgyiek ki is használták az első helyzetüket, Gabriel Vasvari lőtte tíz méterről a bal alsóba a Tandiatól kapott labdát, de nem sokáig örülhettek a vezetésnek, mert védelmük meglepedkezett Dylan Floresről, aki előrevetődve, Fejér kapus lábai közül fejelte a hálóba a játékszert.

Ezt követően viszont már rendre pontatlanul céloztak a támadók, a hazaiaktól Flores három, a vendégektől Szimonovszki öt méterről nem találta el a kaput, míg Tandia és Vasvari kísérleteit védte az első élvonalbeli meccsét játszó Târnoveanu. Az utolsó félórában már csak a

sorozatban hatodik idegenbeli pontszerzés volt a Sepsi célja, hiába állt be a veterán csatár, Hadnagy Attila is, veszélyes támadása már nem akadt a székelyföldi csapatnak. Igaz, közben Fejérnek sem volt védenivalója, a saját tizenhatosukra beszorult társai ugyanis csak beadásokat engedtek a Polinak, lövéseket nem.

Kolozsvárt legalább a havazás elkerülte az elmúlt napokban, és a listavezető CFR örömfocival szórakoztatta a hideget elviselő pár száz szurkolóját: a hazai gárda az öt gól mellett két kapufát is jegyzett a sereghajtó Voluntari ellen. A meccs hőse a mesterhármast jegyző George Țucudean volt, aki ennek köszönhetően az 1. liga góllövőlistáján is átvette a vezetést, 11 találattal. A CFR elsősorban kontrákból volt eredményes, a sereghajtó ugyanis végig bátran próbált támadni, ám a középpályán megszerzett labdákból az erdélyi együttes sorra vezette a gyors, alig néhány passzos, ziccerig kijátszott akciókat. A hajrában pedig két olyan futballista talált be, akiknek ez volt az első góljuk a csapatban: előbb a válogatott jobbáhtvéd Cristian Manea, majd pedig a csereként beállt, utánpótláskorú szélső, Valentin Costache.

A Jászvásár és a Sepsi játékosainak olykor az egyensúlyuk megőrzése is gondot jelentett.

Fotó: DigiSport

Eredményjelző

*** 1. liga, 17. forduló:** Jászvásári CSM Politehnica – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-1, Kolozsvári CFR – Voluntari FC 5-0, Nagyszebeni Hermannstadt – Concordia Chiajna 2-1, Konstancai Viitorul – Bukaresti Dinamo 4-1. **Az élcsoport:** 1. CFR 36 pont, 2. Viitorul 32, 3. FCSB 31.
*** 2. liga, 20. forduló:** Zsilvásárhelyi Pandurii – Bákói Aerostar 2-0, CS Balotești – FC Argeș Pitești 4-0, Academica Clinceni – CS Mioveni 2-1, Aradi UTA – Bukaresti Daco-Getica 1-1, Temesvári Ripensia – Dacia Unirea Brăila 2-0, Sportul Snagov – Petrolul Ploiești 0-1, Temesvári ACS Poli – Konstancai SSC Farul 3-0, Nagyvárad Luceafărul – Energeticianul Șirineasa 2-1, Bukaresti Metaloglobus – Kolozsvári Universitatea 0-1. **Az élcsoport:** 1. Snagov 43 pont, 2. Clinceni 42, 3. Ploiești 42.
*** 3. liga, I. csoport, 15. forduló:** Șomuz Fălticeni – CSM Râmnicu Sărat 1-0, CSM Focșani – FC Botoșani II 1-1, Foresta Suceava – Radóci Bucovina 2-4, Kézdivásárhelyi KSE – Karácsonkői Ceahlăul 1-0, Bodzavásári Metalul – Sănătatea Darabani 5-1, Sporting Liești – CSM Pașcani 1-0, Galaci Suporter Club Oțelul – Știința Miroslava 2-1. **Az állás:** 1. Bodzavásári Gloria 38 pont, 2. Galac 35, 3. Radóc 31, ...9. Kézdivásárhely 18.

A 12. helyről várja a tavaszi folytatást az MSE

Vereséggel zárta az őszi idényt a Marosvásárhelyi MSE a labdarúgó 3. liga V. csoportjában. Kolozsváron, a bajnokságban CFR második csapata elleni találkozón az ellenfél több olyan labdarúgót is használt, akik a jelenleg is éllovas csapat keretében is benne vannak, és akiknek a tapasztalatuk sokat számított a végeredmény kialakulásában.

Bálint Zsombor

A marosvásárhelyiek a pontszerzés reményében utaztak Kolozsvárra, hiszen az utóbbi két mérkőzést megnyerték, ami önbizalmat kölcsönzött a játékosoknak. A találkozót fagyos és egyenetlen talajú pályán, hidegben, nehéz körülmények között játszották, ami plusznehézséget jelentett. Noha tisztában voltak a csoport élmezőnyéhez tartozó ellenfél játékeréjével, egy pont megszerzése nem tűnt lehetetlennek. Ennek megfelelően elsősorban a játék megszervezésére, a védelmi vonalak megerősítésére törekedett az MSE, és ahányszor lehetősége nyílt, megpróbált ellentámadásokat vezetni. Ez az

elképzelés az első félidőben nagyon jól működött, szünetig egyik félnek sem sikerült betalálni. Talán kicsit túlságosan megnyugtatta a marosvásárhelyi játékosokat az első félidei eredmény, mert szünet után három perc alatt kétféle hátrányba kerültek két védelmi hiba következtében. Ezt a hátrányt pedig egy olyan tapasztalt ellenféllel szemben, mint a CFR, roppant nehéz ledolgozni, azonban a vendégcsapat megpróbálta. Hiába játszott azonban a folytatásban támadóbb felfogásban a marosvásárhelyi együttes, újabb gólt kapott, mielőtt Papp Norbertnek sikerült volna a szépítés. Aztán további lehetőségei is kimaradtak az MSE-nek, Ungur labdáját a gólvonalról mentették a kolozsvári védők, míg a hosszabbítás perceiben Potor egyedül vezethette rá

a kapusra, de nem tudta a lehetőséget góllá váltani.

Az őszi idényt így az MSE 15 ponttal a 12. helyen zárta a csoportjában, a kiesési zóna határán, hiszen elvileg a 13-16. helyen álló csapatok esnek ki, illetve az öt csoport leggyengébb 12. helyezettje. Azonban az előző évek gyakorlata azt mutatja, a visszalépések miatt többnyire a 14. hely is elég a bennmaradáshoz. Persze, kockáztatni nem lehet, így világos, hogy a tavasszal jobb teljesítményre lesz szükség. A következő időszakban az – őszi idényben sérülések hosszú sorozatával küszködő – MSE szakvezetése elvégzi a szükséges elemzést, és ennek alapján döntik el, hogy milyen módosítások szükségesek a keretben – mondta el Fehér Csaba edző.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 3. liga, V. csoport, 15. forduló: Kolozsvári CFR II – MSE 3-1 (0-0)
Kolozsvár, CMC-pálya. Vezette: Răzvan Necrici (Románkékes) – Roberto Ciuraru (Sepsiszentgyörgy), Biró Barna Tamás (Csernáton). Ellenőr: Silviu Mocanu (Arad), Leontin Moga (Zilah).
Gólszerző: Milandru (53.), Pop Adrian (55.), Mailat (68.), illetve Papp (82.).
CFR II: Rus – Milandru, Kereki, Potra, Roș (90. Căzan), Mailat, Petruș Alexandru (35. Iu), Petruș Sebastian, Pop Adrian, Petrila (63. Mintean), Ganea.
MSE: Molnár – Brai, Székely, Silaghi (60. Bucur), Török, Ungur, Balázs Ferenc (60. Laczkó), Ruja, Dudás (68. German), Papp (90. Potor), Velichea.

Mestermérleg

„Bosszantó, hogy nem sikerült a pontszerzés. Az első félidőben jól szerveztük a játékot, jó lehetőségeink voltak a gólszerzésre, aztán szünet után elég volt hárompercnyi figyelmetlenség, és máris kétféle hátrányba kerültünk. Az ellenfél négy játékost használt az első csapat keretéből, a mérkőzést tulajdonképpen ők döntötték el. De büszke voltam a játékosaimra, ahogy felvették a harcot, küzdöttek, egy kis figyelmességgel akár többet is kihozhattunk volna a meccsből!” – mondta az MSE edzője, Fehér Csaba a mérkőzés után.

Eredményjelző

A labdarúgó 3. liga V. csoportja 15. fordulójában a következő eredmények születtek: Dési Unirea – Csíkszeredai FK 2-2, Székelyudvarhelyi FC – Nagybányai Minaur 0-3, Radnóti SK – Besztercei Gloria 1-3, Kolozsvári CFR II – Marosvásárhelyi MSE 3-1, Lénárdfalvi Comunal – Tordai Șticla Arieșul 2-1, Medgyesi Gaz Metan II – Kolozsvári Sănătatea 1-3, Szászhermányi AFC – Szászrégeni Avântul 1-1, Tasnádi Unirea – Barcarozsnyói Olimpic Cetate 1-1.

Ranglista

1. Lénárdfalva	15	12	1	2	40-14	37
2. Nagybánya	15	9	5	1	26-8	32
3. Csíkszereda	15	9	4	2	38-12	31
4. CFR II	15	8	5	2	32-17	29
5. Sănătatea	15	8	3	4	25-15	27
6. Barcarozsnyó	15	8	2	5	18-15	26
7. Avântul	15	6	6	3	21-15	24
8. Torda	15	7	3	5	22-19	24
9. Tasnád	15	5	6	4	26-27	21
10. Beszterce	15	5	3	7	19-25	18
11. Szászhermány	15	4	3	8	20-25	15
12. MSE	15	4	3	8	17-27	15
13. Dés	15	2	7	6	17-26	13
14. Székelyudvarhely	15	2	4	9	12-25	10
15. Radnót	15	2	0	13	12-50	6
16. Gaz Metan II	15	1	1	13	14-39	4

Bajnokok Ligája: Bajban a Liverpool, továbbjutott a Dortmund, csoportelső a Barcelona és a Porto

Neymar a PSG második gólját ünnepli – erre csak egyszer tudott válaszolni a Liverpool. Fotó: Evening Standard

A Borussia Dortmund az FC Bruges ellen játszott hazai döntetlennel biztosította be továbbjutását a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének szerda esti ötödik fordulójában, amelynek során az is biztossá vált, hogy az FC Barcelona és az FC Porto egyformán csoportelsőként jut tovább a legjobb 16 közé.

A játéknap rangadóján a Paris Saint-Germain 2-1-re verte a vendég FC Liverpoolt, miközben a csoport másik meccsén a Napoli otthon 3-1-re győzte le a szerb Crvena Zvezdát, így ebben a négyesben csak annyi vált biztossá, hogy a belgrádi csapat már nem juthat be a nyolcaddöntőbe.

A Barcelona a PSV eindhoveni legyőzésével tette biztossá

csoportelsőségét a B jelű négyesben, amelyben a Tottenham 1-0-ra nyert a Wembley Stadionban az Internazionale ellen, és pontszámban beérte az olasz csapatot. Az utolsó forduló után azonban a londoni együttes várhatja jobb helyzetből, mert az egymás elleni mérlegben jobban áll, mint a milánói gárda.

A D csoportban a Lokomotiv Moszkva Galatasaray felett aratott kora esti sikerével már eldőlt, hogy az FC Porto és a Schalke jut tovább a nyolcaddöntőbe, kettejük portói összecsapása azonban a csoportelsőség kérdését is eldöntötte: a portugál együttes 3-1-re nyert, így az utolsó forduló eredményeitől függetlenül a csoport győzteseként jut be a legjobb 16 közé.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, csoportkör, 5. forduló:

* A csoport: Borussia Dortmund (német) – FC Bruges (belga) 0-0, Atlético Madrid (spanyol) – AS Monaco (francia) 2-0. A csoport állása: 1. (és továbbjutott) Atlético Madrid 12 pont, 2. (és továbbjutott) Borussia Dortmund 10, 3. (és Európa-ligás) FC Bruges 5, 4. AS Monaco 1.

* B csoport: Tottenham Hotspur (angol) – Internazionale (olasz) 1-0, PSV Eindhoven (holland) – FC Barcelona (spanyol) 1-2. A csoport állása: 1. (és továbbjutott) FC Barcelona 13 pont, 2. Tottenham Hotspur 7, 3. Internazionale 7, 4. PSV Eindhoven 1.

* C csoport: SSC Napoli (olasz) – Crvena zvezda (szerb) 3-1, Paris Saint-Germain (francia) – FC Liverpool (angol) 2-1. A csoport állása: 1. SSC Napoli 9 pont, 2. Paris Saint-Germain 8, 3. FC Liverpool 6, 4. Crvena Zvezda 4.

* D csoport: FC Porto (portugál) – Schalke 04 (német) 3-1, Lokomotiv Moszkva (orosz) – Galatasaray (török) 2-0. A csoport állása: 1. (és továbbjutott) FC Porto 13 pont, 2. (és továbbjutott) Schalke 04 8, 3. Galatasaray 4, 4. Lokomotiv Moszkva 3.

Ronaldo: a 100. BL-győzelem, Lewandowski: az 50. BL-gól

A nemzetközi szövetség (FIFA) Twitter-oldalán gratulált Cristiano Ronaldónak, a Juventus FC klasszisának, aki kedd este a Valencia ellen győztes gólt készíttette elő a Bajnokok Ligájában – 1-0-ra nyertek Mandzukic találataival, így csatlakoztak az egyenes kieséses szakasz mármár népes mezőnyéhez. A FIFA azért emelte ki Ronaldót, mert a portugál klasszisnak ez volt a 100. győztes meccse a BL-ben, ő lett az első játékos, aki elérte ezt a határt.

Ünnepelhetett a Benfica ellen kedd este duplázó Robert Lewandowski is, hiszen ő lett a hetedik játékos, aki átlépte az ötvengólos álomhatárt a labdarúgó Bajnokok Ligájában. A lengyel támadó csapata harmadik és negyedik találatát szerezte az 5-1-es sikerrel végződött müncheni találkozón. Ezzel már 51 gólnál jár a BL-ben, megelőzve az ötvengólos francia Thierry Henryt. A BL örök góllövőlistáját Cristiano Ronaldo vezeti 121 találattal.

Kétgólos Vidi-vereség Fehéroroszországban

A Vidi FC – akárcsak szeptember 20-án a Groupama Arénában – 2-0-ra kikapott csütörtökön a fehérorosz BATE Boriszov otthonában a labdarúgó Európa-liga csoportküzdemeinek ötödik fordulójában. A hazaiak a 22. percben egy pontrúgást követően Nyikolaj Szignyevics fejesével szereztek meg a vezetést, győzelmüket pedig a 85. percben Mirko Ivanic lövésével biztosították be. Mindez azt jelenti, hogy a Vidinek a két hét múlva esedékes zárófordulóban a továbbjutáshoz több pontot kell szereznie hazai pályán az angol Chelsea ellen, mint amennyit a BATE Boriszov gyűjt be a görög PAOK vendégeként.

Mindkét együttes a továbbjutásért szállt harcba: a mérkőzés előtt három ponttal álló BATE az esély életben tartásáért, a hatpontos Vidi az egyenes kieséses szakaszba jutásért küzdött. Ennek megfelelően a mérkőzést nagy lendülettel kezdte a BATE, ami láthatóan meglepte a fehérváriakat. Előbb Nyikolaj Szignyevics távoli bombája vágódott ki a kapufa éléről, majd Mirko Ivanic közeli lövését követően Paulo Viníciusnak kellett a gólvonalról tisztáznia. A Vidi tíz perc elteltével „érkezett meg” a meccsbe, hogy aztán a 22. percben gólhátrányba kerüljön: Igor Sztaszevics sarokrúgását Szignyevics a kapu bal oldalába fejelte 11 méterről. A 40. percben közel járt az egyenlítéshez a magyar együttes, Huszti Szabolcs 17 méteres szabadrúgását Gyenyisz Cserbiskij nagy bravúrral védte.

A második játékrészre egy lendületesebb Vidi

A székesfehérvári Armin Hodzic (j2), valamint Nyikolaj Szignyevics (b), Sztanyiszlav Dragun (b2) és Zahar Volkov (j), a fehérorosz csapat játékosai a labdarúgó Európa-liga L csoportjában játszott BATE Boriszov – Vidi FC mérkőzésen Minszkben 2018. november 29-én. MTI/Ilyés Tibor

jött ki, de a BATE kontratámadásai igen veszélyesek voltak. A 72. percben újra közel járt a gólhoz a fehérvári csapat, amikor Georgi Milanov szögletét a csereként beállt Armin Hodzic centiméterekkel fejelte kapu mellé. Küzdött, hajtott a magyar együttes, ám sok volt a pontatlanság a játékában. Ez öt perccel a rendes játékidő letelte előtt bosszulta meg magát, amikor Ivanic bombázott Kovácsik Ádám kapujába.

A mérkőzés összképe alapján teljesen megérdemelten nyert a BATE, amely így pontszámban utolérte a Vidit, és az egymás elleni eredmények miatt jelenleg a második helyen áll a már továbbjutott Chelsea mögött.

Mestermérleg

* *Marko Nikolic* (a Vidi edzője): „Gratulálok a BATE Boriszovnak a győzelemhez. Csapatom nagyon naivan és bután játszott, tulajdonképpen egy szögletből és egy kontrából végeztek ki bennünket. A körülmények elképesztően nehezek voltak, a pálya talaja igen kemény volt, ami a passzjátékot nem segítette, ugyanakkor ez nem ment fel minket a sok hibától, amit elkövettünk. Még van esélyünk a továbbjutásra: sokesélyessé vált a történet, sokféle forgatókönyv létezik, aminek bizonyára örülnek a matematikusok”.

* *Alekszej Baga* (a BATE Boriszov edzője): „Szép gólokkal kiváló eredményt értünk el. Igyekeztünk agresszívek lenni, amennyire tudtunk, és ez most eredményre vezetett egy kiváló együttes ellen”.

Európa-liga: Sima Chelsea-győzelem

A Vidi FC-vel azonos négyesben szereplő, már biztos továbbjutó Chelsea hazai pályán magabiztos, 4-0-s győzelmet aratott a görög PAOK együttese felett a labdarúgó Európa-liga csoportküzdemeinek ötödik fordulójában, csütörtökön. A londoniak két hét múlva a Groupama Arénában találkoznak a magyar bajnokcsapattal, amelynek a továbbjutáshoz több pontot kell szereznie, mint a fehérorosz BATE Boriszovnak a PAOK otthonában.

Európa-liga, csoportkör, 5. forduló:

* A csoport: Bayer Leverkusen (német) – Ludogorec (bolgár) 1-1, Zürich (svájci) – AEK Larnaca (ciprusi) 1-2. Az állás: 1. (és továbbjutott) Leverkusen 10 pont, 2. (és továbbjutott) Zürich 9, 3. Larnaca 5, 4. Ludogorec 3.

* B csoport: Rosenborg (norvég) – Celtic Glasgow (skót) 0-1, Salzburg (osztrák) – Lipcse (német) 1-0. Az állás: 1. (és továbbjutott) Salzburg 15 pont, 2. Celtic 9, 3. Leipzig 6, 4. Rosenborg 0.

* C csoport: Girondins Bordeaux (francia) – Prágai Slavia (cseh) 2-0, Zenit (orosz) – FC Koppenhága (dán) 1-0. Az állás: 1. (és továbbjutott) Zenit 11 pont, 2. Slavia 7, 3. Koppenhága 5, 4. Bordeaux 4.

* D csoport: Fenerbahce (török) – Zágrábi Dinamo (horvát) 0-0, RSC Anderlecht (belga) – Spartak Trnava (szlovák) 0-0. Az állás: 1. (és továbbjutott) Dinamo 13 pont, 2. (és továbbjutott) Fenerbahce 8, 3. Trnava 4, 4. Anderlecht 2.

* E csoport: Vorskla (ukrán) – Arsenal (angol) 0-3, Qarabag (azeri) – Lisszaboni Sporting (portugál) 1-6. Az állás: 1. (és továbbjutott) Arsenal 13 pont, 2. (és továbbjutott) Sporting 10, 3. Vorskla 3 (4-10), 4. Qarabag 3 (2-12).

* F csoport: Real Betis (spanyol) – Olimpiakosz Pireusz (görög) 1-0, AC Milan (olasz) – Dudelange (luxemburgi) 5-2. Az állás: 1. (és továbbjutott) Betis 11 pont, 2. AC Milan 10, 3. Olimpiakosz 7, 4. Dudelange 0.

* G csoport: Glasgow Rangers (skót) – Villarreal (spanyol) 0-0, Szpartak Moszkva (orosz) – Bécsi Rapid (osztrák) 1-2. Az állás: 1. Villarreal 7 (10-5), 2. Bécsi Rapid 7 (5-9), 3. Glasgow Rangers 6, 4. Szpartak Moszkva 5.

* H csoport: Apollon (ciprusi) – Lazio (olasz) 2-0, Eintracht Frankfurt (német) – Olympique Marseille (francia) 4-0. Az állás: 1. (és továbbjutott) Eintracht Frankfurt 15 pont, 2. (és továbbjutott) Lazio 9, 3. Apollon 4, 4. Olympique Marseille 1.

* I csoport: Malmö (svéd) – Genk (belga) 2-2, Sarpsborg (norvég) – Besiktas (török) 2-3. Az állás: 1. Genk 8 pont, 2. Besiktas 7, 3. Malmö 6, 4. Sarpsborg 5.

* J csoport: Standard Liege (belga) – Sevilla (spanyol) 1-0, Krasznodar (orosz) – Akhisar (török) 2-1. Az állás: 1. (és továbbjutott) Krasznodar 12 pont, 2. Sevilla 9 (15-6), 3. Standard Liege 9 (7-9), 4. Akhisar 0.

* K csoport: Jablonec (cseh) – Rennes (francia) 0-1, Asztana (kazah) – Dinamo Kijev (ukrán) 0-1. Az állás: 1. (és továbbjutott) Dinamo Kijev 11 pont, 2. Asztana 8, 3. Rennes 6, 4. Jablonec 2.

* L csoport: Chelsea (angol) – PAOK (görög) 4-0, BATE Boriszov (fehérorosz) – Vidi FC 2-0. Az állás: 1. (és továbbjutott) Chelsea 15 pont, 2. BATE Boriszov 6 (6-8), 3. Vidi FC 6 (3-5), 4. PAOK 3.

TASR/AP

Eredményjelző

Labdarúgó Európa-liga, csoportkör, L csoport, 5. forduló: BATE Boriszov (fehérorosz) – Vidi FC 2-0 (1-0)

Boriszov Aréna, 8963 néző, vezette: del Cerro (spanyol).

Gólszerzők: Szignyevics (22.), Ivanic (85.).

Sárga lap: Filipenko (39.), Hleb (49.), Szignyevics (65.), illetve Vinícius (76.).

BATE Boriszov: Cserbiskij – Rios, Volkov, Filipenko (Poljakov 46.), A. Filipovic – Baga, Dragun, Ivanic – Hleb (Skavis 66.), Szignyevics, Sztaszevics (Gordejuc 89.).

Vidi FC: Kovácsik – Fiola, Juhász R., Vinícius, Stopira – Nego (Kovács I. 66.), Hadzic, Pátkai (Hodzic 64.) – Huszti (Nikolov 74.), Milanov – M. Scepovic

Eb-selejtező

Kisorsolták a csoportok összetételét

Fotó: Anadolu

A magyar labdarúgó-válogatott a világbajnoki ezüstérmes Horvátország, valamint Wales, Szlovákia és Azerbajdzsán csapatával szerepel majd egy csoportban a 2020-as Európa-bajnokság selejtezősorozatában. Románia Spanyolországgal, Svédországgal, Norvégiával, a Feröer-szigetekkel és Máltával került össze.

A Dublinban megtartott vasárnapi sorsolást a Nemzetek Ligája-eredmények alapján a negyedik kalapból várta Marco Rossi és Cosmin Contra együttese is. Összesen öt csoportba sorsoltak öt-öt válogatottat, további ötte pedig hatot-hatot. Mindegyikből az első kettő jut ki a kontinensviadalra, amelynek 12 ország 12 városa ad otthont, köztük Budapest és Bukarest is.

A rendezők részvétel esetén a

csoportkörben két meccset hazai pályán játszhatnak.

A csoportok kialakításában a sorsolás házigazdájának képviseletében az ír Ronnie Whelan és Robbie Keane, valamint a címvédő portugálok részéről Nuno Gomes és Vítor Baía segédkezett.

Az európai szövetség (UEFA) végrehajtó bizottságának döntése értelmében az Eb-nek otthont adó 12 ország csapatai közül legfeljebb

A Junior Sport mozgalomról a Marosvásárhelyi TVR-ben

Ma 17.10 órától a Marosvásárhelyi TVR Sípszó után című műsorának meghívottja *Kádár Zoltán*. A Marosvásárhelyi Rádió sportriporterét *Szucher Ervin* a Junior Sport folyóirat és a Ma én vagyok a sporttanárod elnevezésű mozgalom egyik projektvezetőjeként kérdezi.

kettő kerülhetett azonos csoportba, hogy a házigazdák mindegyikének legyen esélye a részvétel kiharcolására, illetve azon országokból is legfeljebb kettőt sorsolhattak össze, amelyeket szélsőséges téli időjárás szokott sújtani. Öt párharc – örmény–azeri, gibraltári–spanyol, kosovói–bosnyák, kosovói–szerb és ukrán–orosz – politikai okokból nem volt engedélyezett, és a nagy távolságra is vonatkozott korlátozás.

A sorsolásra hat kalapot alakítottak ki, de az első két részre bontot-

ták, mert a Nemzetek Ligája jövő júniusi négyes döntőjében érdekelt válogatottaknak – Portugália, Svájc, Hollandia és Anglia – mindenképpen ötcsapatos csoportba kellett kerülniük, hogy számukra szabad legyen a döntő időpontja.

Az Eb-selejtező mérkőzéseit jövő márciusban, júniusban, szeptemberben, októberben és novemberben dupla forduló keretében bonyolítják le, az ötcsapatos csoportok résztvevőinek pedig lesz két szabadnapjuk.

Az Eb-selejtező csoportjai

A csoport: Anglia, Csehország, Bulgária, Montenegró, Koszovó

B csoport: Portugália, Ukrajna, Szerbia, Litvánia, Luxemburg

C csoport: Hollandia, Németország, Észak-Írország, Észtország, Fehéroroszország

D csoport: Svájc, Dánia, Írország, Georgia, Gibraltár

E csoport: Horvátország, Wales, Szlovákia, MAGYARORSZÁG, Azerbajdzsán

F csoport: Spanyolország, Svédország, Norvégia, ROMÁNIA, Feröer-szigetek, Málta

G csoport: Lengyelország, Ausztria, Izrael, Szlovénia, Macedónia, Lettország

H csoport: Franciaország, Izland, Törökország, Albánia, Moldova, Andorra

I csoport: Belgium, Oroszország, Skócia, Ciprus, Kazahsztán, San Marino

J csoport: Olaszország, Bosznia-Hercegovina, Finnország, Görögország, Örményország, Liechtenstein

F1-visszapillantó

Hamilton a legenda árnyékában

Kevéssel ezelőtt ért véget az F1-es világbajnokság 2018-as szezonja, amelynek végén a brit Lewis Hamilton ötödik alkalommal lett világbajnok, és szintén ötödik konstruktóri győzelmét ünnepelhette csapata, a Mercedes. Ezzel a sikerével a brit harmadikként lépett be az ötszörös világbajnokok klubjába, amelyben rajta kívül még a hétszeres győztes német Michael Schumachert és az argentin Maestrót, Juan Manuel Fangiót tartják számon.

Benedek István

Már a szezon végéhez közeledve elindultak az összehasonlítások – a múlt évtized közepén, Schumacher sikerszériájakor is megfigyelhető volt ez – az új sztár és Fangio között. A többszörös bajnokok az idők során, amikor veszélyeztetni kezdték Fangio egy-egy rekordját, mindig diplomatikusan elmondták, hogy a különböző korszakokban elért sikereket nem lehet egymással összevetni, hiszen azok eltérő műszaki háttérrel és más-más összetételű mezőnyökben születtek. Ez így is van, de azt is hozzá kell még tennünk, hogy soha senki nem dominálta úgy a maga korszakát, mint az argentin mester.

Zseni a tengerentúlról

Juan Manuel Fangio 1911-ben született olasz kivándorlók gyermekeként az argentinai Balcarceban, és egyszerű családból került az autóversenyzés mindig is költséges, és kiváltképpen a régi időkben veszélyes világába. Dél-amerikai hosszú távú országúti versenyeken szerzett hírnevet, de a világháború miatt a korabeli nagydíjakon már nem volt alkalma bemutatkozni, csak az F1-es világbajnokság 1950-es megalakulásakor lépett nemzetközi szintre. A bajnokság indulásakor a még a háború előtt

tervezett és épített Alfa Romeóknak – ezeken nem csak a matrica volt Alfából, mint a mai Saubereken, hanem az utolsó csavarig az itáliai cég állította elő őket – nem volt ellenfelük. Az Alfa – soraiban Fangióval – letarolta az új bajnokság első két szezonját. 1950-ben az olasz Giuseppe Farina lett a bajnok. Fangio és ő három-három futamot nyertek, de az olasznak volt egy 4. helye is, és ez döntött a végeredményben. 1951-ben aztán Fangio szerezte meg az első címét. Két év után jött egy jelentős szabályváltozás, amelyhez az Alfa Romeo nem épített autót, és a csapat vissza is vonult. A Ferrari és az olasz Alberto Ascari dominanciáját hozta a következő két év.

Fangio 1952 nagy részét a betegségben töltötte. Angliából Olaszországba kellett utaznia két verseny között, és egy lekésett repülőjárat miatt a franciaországi Lyonból autóval száguldott el Monzába. Ott rajthoz is állt, de a fáradtság miatt bukott, és súlyosan megsérült. A versenyt megnyerő Farina elvitte neki a kórházba a győzelemért járó babérkoszorút – ebből az látszik, hogy a mai kor egymásnak üzengető, mutogató és néha lökdösődő volánművészei emberi karakterben is ritkán közelítik meg a régi csillagokat.

A Maestro 1953-ban már visszajött a világbajnokságba a Maserati csapatban – akkor még nem a Fiat konszern része volt ez a szintén legendás olasz márka –, ám a Ferrarival és Ascarival nem tudta felvenni a lépést, de szezonzáró olasz nagydíjon azért szerzett egy győzelmet, mintegy jelezve, hogy korai lenne még őt leírni. Az 1954-es szezonnak is az olaszokkal vágott neki, meg is nyerte az első két európai futamot. Amint elkészült a bajnokságba belépő Mercedes – igazi, stuttgarti Merci, nem mint a mai matricások, amelyeket a brit szigeten a Tyrrell egykori gyárában

építenek – új versenyautója, a Maestro átvált hozzájuk, és további négy győzelemmel szerezte meg a második címét. Majd 1955-ben a harmadikat. Ám az 1955-ös szezon végén a Mercedes a 24 órás Le Mans-i versenyen egy 83 áldozatot követelő baleset miatt visszavonult a versenyzéstől, csapatként egészen 2010-ig. Fangio és a Mercedes kapcsolata nem csak a versenyzésre terjedt ki, már az odaszereződése előtt háromágú csillagos autókat forgalmazott Argentínában, és ezt később is folytatta, sőt, élete végéig a márka nagykövete maradt. 1956-ban a Ferrarihoz szerződött, és velük szerezte meg negyedik bajnoki címét. Nem utolsósorban a brit Peter Collins sportszerű segítségének köszönhetően, aki a szezonzáró olasz nagydíjon önként átadta autóját a műszaki hiba miatt kieső Fangiónak. Vajon melyik mai sztár, mert Collins akkor már annak számított, tenne hasonlót a csapattársáért? A szabályok akkor lehetővé tették a versenyzők autócserejét, mivel 1958-ig, a konstruktóri világbajnokság bevezetéséig az F1-ben csak a versenyzők eredményeiket jegyezték. Collins, aki ezzel az első

címlehetőségéről mondott le csapattársa javára, úgy vélte, neki még lesz ideje a csúcstra érni, ám 1958-ban, 26 évesen életét vesztette, és így nem ő, hanem az évtized másik nagy britje, Mike Hawthorn lesz majd az első angol világbajnok abban az évben, ugyancsak Ferrarival. Amde addig még hátravolt az 1957-es szezon, amikor Fangio visszatért a Maseratihoz, és velük szerezte meg ötödik, egyben utolsó világbajnoki címét. Utolsó szezonjában, 1958-ban már

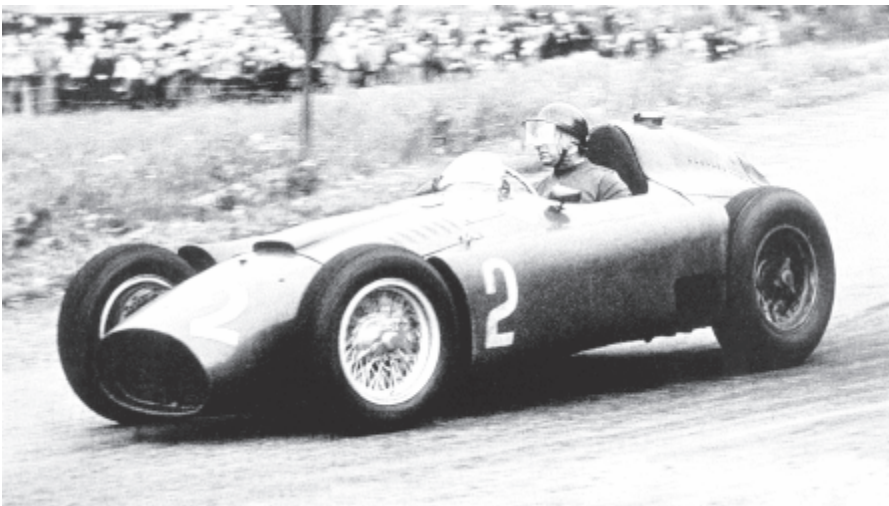
csak háromszor állt rajthoz, ezekből egyik alkalommal sikertelenül próbált meg kvalifikálni az egészen 1960-ig a világbajnokságba számító amerikai Indy 500 oválszerenyre.

Statistikákön túl

Juan Manuel Fangio karriere az F1-es világbajnokság első nyolc szezonjára terjedt ki, amiből tulajdonképpen hat szezont versenyzett végig. Ez abban a korban 52 nagydíjat jelentett, amelyeken az argentin zseni 24 győzelmet aratott (46,15%-os nyerési arány). 29 első rajtkockát szerzett (futamainak 55,77%-án indult az első helyről), 23 leggyorsabb kört futott (45,10%-os mutató, amiben csúcstartó a teljes szezonokat futott versenyzők között, százalékos mutatóban a csak az említett Indy 500-on világbajnoki résztvevőnek számító amerikai versenyzőkből Bill Vukovich a csúcstartó, 60%-os arányt jelentő 3 leggyorsabb körrel). 35 alkalommal állt dobogóra. Ez 67,31%-os pódiumarányt jelent, amiben az egyfutamos beugrókon kívül csak az olasz Luigi Fagioli előzi meg, az 1950–51-es Alfa Romeo csapat másik olasz tagja, aki 7 nagydíjából 6 pódiumot ért el, ami 85,71%-os dobogóarány. Ez is jelzi egyébként a korabeli Alfa csapat erejét, annál inkább lehet értékelni Fangio ott nyújtott teljesítményét is, aki kívülről jött sztárként csöppent ebbe a si-

ker csapatba, és kevésen múlt, hogy kétszer is bajnok legyen velük.

A többi statisztikai mutatóban mindmáig csúcstartó a Maestro. De a számokon túl az mutatja az igazi nagyságát, hogy a korában ahány csapatnak vezetett, mindegyikkel bajnok lett. Három csapattal négy-szer is, egymást követő években. A későbbi többszörös bajnokok viszont legtöbb két csapattal tudtak egyáltalán felérni a csúcra – egyedül Alain Prostnak volt esélye egyáltalán három gárdában bajnoki aranyra –, és mindahányszor ezek a domináns teljesítmények egybees-tek egy-egy csapatnak az éveken át kiugró formájával, amiről a Fangio korszakában az alfás és a Mercedes-periódust kivéve nem volt szó. De amikor a legjobb csapatoknak vezetett, az argentin teljesítménye azokból is kiemelkedett. Az ő megszerzése jelentette a sikerre az esélyt egy csapatnak az F1 első szezonjaiban. Mai mércével akkor lehetne valakit egyáltalán hozzá hasonlítani, ha az illető egymás utáni szezonokban húzná be a bajnoki címeket aktuális erőssorrend szerint egy Mercedesszel, egy Ferrarival, egy Red Bull-lal és egy Renault-val. Sok sikert hozzá a mai sztároknak, de ahogy az F1 jelenleg kinéz, a halandóság egyelőre nem fenyegeti a Maestro rekordját.

Juan Manuel Fangio 1956-ban a Ferrarihoz szerződött, és velük szerezte meg negyedik bajnoki címét.

Fotó: ferrari.com

**Adományozz 2 eurót
sms-ben a 8840-es számra,
és biztosítod egy éhes
gyermek egyszeri meleg
ebédjét.**

www.caritas-ab.ro

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TIMKO PÉKSÉG ELÁRUSÍTÓKAT alkalmaz a következő programmal: hétfőtől szombatig, hétfőtől péntekig és csak szombatra. Bővebb információ az üzletvezetőktől: központi és Unirii övezet: Annamari, tel.: 0756-128-308; Tudor övezet: Andi, tel.: 0756-128-312; November 7. és meggyesfalvi övezet: Lilla, tel.: 0756-128-311. (62968-I)

AZ ELITE DISPLACEMENT KFT. felvételt hirdet NÉMETORSZÁGI MUNKÁRA, IDŐSEK ÁPOLÁSÁRA, FELÜGYELETÉRE. Amit biztosítunk: versenyképes fizetés, ingyenes oda-vissza utazás, egészségügyi biztosítás, munkaszerződés, dupla bérezés az ünnepnapokra, teljes körű ügyintézés a munkaviszony idejére. A havi bérből a cég nem von le semmiféle jutalékot. Jelentkezéseket az alábbi telefonszámon várunk: 0757-183-185. (62778-I)

VÁSZON ALAPANYAGÚ FALIKÉPEK NYOMTATÁSÁVAL, KERETEZÉSÉVEL ÉS FORGALMAZÁSÁVAL FOGLALKOZÓ CÉG MUNKATÁRSAKAT keres az előállítási osztályra. Jelentkezni naponta 9-16 óra között az office@norand.ro e-mail-címen vagy a 0748-238-740-es telefonszámon lehet. (62950-I)

ALKALMAZUNK szakképzett, illetve szakképzetlen FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE. Érdeklődni lehet a következő telefonszámokon: 0265/253-233, 0773-316-377. (62997-I)

TELJES ORVOSI ELLÁTÁS – HENI MED CENTER – reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőproblémák); bőrgyógyászat; neurológia; belgyógyászat. Kedvezményes árak. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (sz.-I)

A DELICATESSE CUKRÁSZLABOR alkalmaz CUKRÁSZT, KISEGÍTŐ CUKRÁSZT és SEGÉDMUNKÁST a Primăverii utca 24. szám alatt levő laborba. Érdeklődni személyesen vagy a 0746-985-481-es telefonszámon 8-16 óra között. (20773)

SEPSISZENTGYÖRGYI SZÁLLÍTÓCÉG alkalmaz GÉPKOCSIVEZETŐKET belföldi és nemzetközi tartályos és ponyvás szállításra. Érdeklődni a 0724-313-990-es telefonszámon vagy a comenzi@hopesped.ro e-mail-címen. (63011)

NEMZETKÖZI SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ CÉG D kategóriájú AUTÓBUSZVEZETŐKET alkalmaz. Fényképes önéletrajzát behozhatja a Kossuth utca 52. szám alá 8-17 óra között. (sz.-I)

*A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

ELADÓ családi ház a központban. Tel. 0743-825-497. (5/146)

I. OSZTÁLYÚ garzon eladó a Kárpátok sétányon, 35.000 euró. Tel. 0745-330-565. (2138-I)

ELADÓ tűzifa, 150 lej métere. Tel. 0747-933-367. (11/162-I)

KEMÉNY tűzifa eladó, 150 lej métere. Tel. 0749-707-713. (5/133)

MINDENFÉLE

CSERÉPTETŐ-JAVÍTÁS, csatornák kitisztítása, padlócsompe- és fali-csompe-lerakás, szigetelés poliszti-rénnel. Tel. 0751-471-965, 0726-638-909. (15/102)

PARKETCSISZOLÓT keresek. Tel. 0365/446-207. (2/172-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk **BERECZKI KÁROLYRA**, a szeretett férjre és apára. 25 éve távozott közülünk. Nyugodjál békében! Felesége és gyerekei. (10/140)

Szomorú szívvel emlékezünk a múlt év december 2-ára, amikor a szeretett férj és édesapa, **ASZALOS ZOLTÁN** eltávozott szerettei köréből. Kegyetlen volt a sors, hamar elvett tőlünk, de szívünkben örökké élni fogsz. Felesége, Gréte, gyermekei és anyósa. (15/166-I)

Szívünk mély fájdalmával emlékezünk a maroskeresztúri születésű **ASZALOS ZOLTÁNRA** halálának első évfordulóján. Áldott emlékét szívünkben őrizzük. Testvére, Ilonka és családja. (15/165-I)

Fájó szívvel emlékezünk **KOVÁCS ISTVÁNRA** halálának második évfordulóján. „A mélyben csak tested merült el, csak ő tűnt el a föld alatt, de lényed lényege ezerfelé szóródva is köztünk maradt.” Édesanyja és testvére. (4/174)

Fájó szívvel emlékezünk december 1-jén ifj. **KOVÁCS ISTVÁNRA** halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető felesége, Erzsike, fiai: Szabolcs, Barni és családja. (3/173)

December 10-én lesz 15 éve, hogy elhunyt **SZŐCS ISTVÁN**. Gondoljanak egy percre szeretettel rá. Felesége, lánya, unokája. (7/117)

December 4-én lesz 19 éve, hogy elhunyt **ROMÁN GIZELLA**. Gondoljanak egy percre szeretettel rá. Lánya, unokája. (7/117)

Fájdalommal és kegyelettel emlékeztünk december 1-jén a tordátfalvi születésű **VÉGH FERENCZ** volt nyáradmagyarósi lakosra halálának 8. évfordulóján. Emléke legyen áldott, pihenése csendes! Szerettei. (185-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó feleség, édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, testvér, rokon, szomszéd, jó ismerős,

ROZSONCZI MÁRIA
szül. Baráti

életének 82. évében folyó év november 28-án 15.30 órakor hosszantartó betegség után Budapesten elhunyt.

Fájó szívvel búcsúzik férje, lánya, veje, unokája és dédunokái.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (5/175-I)

Mély fájdalommal veszünk búcsút a szeretett testvértől, sógor-nőtől, keresztmamától,

ROZSONCZI MÁRIÁTÓL
született Baráti.

Emlékét kegyelettel őrizni fogjuk. Két húga, Rodika, Magdi és sógora, Jóska. (5/175-I)

Megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, dédmama,

ANGYAL IRÉN
tanítónő

szíve november 27-én 89 éves korában megszűnt dobogni. Temetése december 1-jén volt Nagybaconban. Soha nem felejtünk el!

A gyászoló család. (6/176-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó feleség, édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, rokon, szomszéd, jó ismerős,

DOBAI MAGDA

életének 82. évében december 1-jén rövid szenvedés után szerető szíve megszűnt dobogni. Drága halottunkat december 3-án, hétfőn 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a pókai református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (184-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Mélyen együttérzünk Doina kolléganőnkkel, Constantinescu Doinával szeretett édesapja, **CONSTANTINESCU PROHOR** elhunytja miatt érzett fájdalmában. Kollégái a Propresztől. (sz.-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyánk, **NAGY GIZA** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és gyászunkban osztoztak. A gyászoló család. (1/152)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTATKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS, a „Könnyű útburkolat DJ153G (DJ151) - Mezőbodon - Kisikland (DJ152A), 14+380-17+180 km, Maros megye” projekt birtokosa, értesíti az érdekelteket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség a beruházás környezeti hatását vizsgálva azt a döntést hozta, hogy környezeti hatástanulmány nélkül lehet megvalósítani a „Könnyű útburkolat DJ153G - Mezőbodon - Kisikland (DJ152A), 14+380-17+180 km, Maros megye” munkálatot, amelyet Maros megyében, Kisikland községben fognak kivitelezni.

A besorolási döntéstervezet és annak indoklása tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám alatti székhelyén hétfőnként 9-15 óra között, keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a következő weboldalon: <http://apmms.anpm.ro>.

Az érdekeltek a besorolási döntéstervezettel kapcsolatos megjegyzéseiket/ellenvetéseiket benyújthatják a jelen hirdetés közzétételének napjától számított 5 napos határidőn belül.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
JEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

MAROS MEGYEI TANÁCS

HIRDETÉS

A Maros Megyei Tanács versenyvizsgát szervez 2019. január 15-én a megyei önkormányzat szakapparátusának keretében működő Jogi és Közigazgatási Igazgatóság megüresedett igazgatói tisztségére, amely egy I. besorolású, II. fokozatú állás.

A versenyvizsgát a Maros Megyei Tanács Maros megye, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén tartják meg.

Az írásbeli próba 2019. január 15-én 10 órától lesz.

Az interjút az írásbeli próba után legtöbb 5 munkanapon belül szervezik meg. Az interjú pontos időpontját és helyszínét az írásbeli próba eredményeivel egyszerre függesztik ki.

Az állásra jelentkezőknek teljesíteniük kell a köztisztviselők jogállásáról szóló, 188/1999-es újraközlött törvény 54-es szakaszának előírásaiba foglalt feltételeket.

A specifikus jelentkezési feltételek, a beiratkozási iratcsomó dokumentumai, valamint a vizsga könyvszeti anyaga közzé van téve a Maros Megyei Tanács weboldalán, az alábbi linken <http://www.cjmures.ro/anunturi.htm>

A beiratkozási iratcsomót jelen hirdetésnek a Hivatalos Közlönyben való megjelenésétől számított 20 napon belül lehet benyújtani a megyei tanács székhelyén.

További információ kérhető a 0265-263-211-ös telefonszámon, az 1236 vagy 1233 mellékállomást kérve.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
JEGYZŐ

A Népújság
hirdetési irodájában
felveszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA
NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI
JELENBE.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed járóbeteg-rendelő: - 0265/250-344
- 0756-468-658
- 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307
- e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro

- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtájak készítése - 0740-083-077
- 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
- vidék - 0265/269-667
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928

- Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
- 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolsági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710

- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0745-609-830
- Melinda temetkezés - 0741-615-661
- Onești tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
- 0265/311-862

- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239
- 0365/882-842

- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
- www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop - 0265/216-768
- turisztikai iroda - 0265/269-900
- Bálint-Trans - 0745-611-999
- 9-17 ó. - 0265/255-092
- Interiours - 0265/264-011
- Royal GTS - 0265/269-308
- 0731-898-989
- Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833
- 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
- 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

ADVENTI
OPERETT GALÉSZ
A BUDAPESTI OPERETT SZÍNHÁZ
ELŐADÓVAL

BÓDI BARBARA OSZVALD MARIKA PELLER KÁROLY

Dupla előadás
Marosvásárhely, december 21.
Maros Művészegyüttes Terme
18:00 és 20:00 óra.

Jegyek elővételben vásárolhatók a Maros Művészegyüttes jegypénztáránál.
Jegyinformáció: 0746.540292

Körutazások
és városlátogatások 2019

Autóbusszal:

- Belgium – Hollandia, 2019. április 8. / 8 nap, 489 euró/fő
- Skandinávia és a fjordok, 2019. június 29. / 13 nap, 949 euró/fő
- Hollandia, 2019. augusztus 12. / 7 nap, 409 euró/fő
- Balti államok – Lengyelország – Helsinki, 2019. augusztus 26. / 9 nap, 500 euró/fő
- Észak-Olaszország és a Francia Riviéra, 2019. augusztus 30. / 9 nap, 459 euró/fő
- Horvátország – Bosznia-Hercegovina, 2019. szeptember 1. / 8 nap, 345 euró/fő
- La Bella Italia és Dél-Olaszország gyöngyszemei, 2019. szeptember 1. / 11 nap, 499 euró/fő
- Spanyolország + Marokkó, 2019. szeptember 17. / 13 nap, 639 euró/fő
- Törökország – Kappadókia – Rhodosz, 2019. szeptember 17. / 14 nap, 559 euró/fő

Indulás Marosvásárhelyről + 25 euró/fő

Az árak tartalmazzák az előfoglalási kedvezményeket
a 2018. december 15-ig történő foglalásokra

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusnád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

KLARA gyógyító és javasasszony a leghatékonyabban, gyógynövényekkel, talizmánokkal, a legrövidebb idő alatt oldja meg az önök problémáit. Segít az átkok és kötések feloldásában, szétesett családokat egyesít, sikert visz otthonukba és vállalkozásukba, segít az impotenciában, epilepsziában, alkoholizmusban, depresszióban, psoriasisban, reumában, gyógyíthatatlan betegségekben stb. szenvedőknek. Köszönetnyilvánítások: a marosvásárhelyi Kelemen hálás, mert Klara segítségével meggyógyult epilepsziás gyermeke; Dicsőben Karinához visszatért a kedvese; Margit Gyergyóban kigyógyult a depresszióból, és sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Corina köszöni, hogy férje kigyógyult az impotenciából, alkoholizmusból; a marosvásárhelyi Enikő köszöni, hogy ismét együtt lehet a kedvesével; Márton Ákosfalváról a játékszenvedélyből gyógyult ki a segítségével; Marika hálás, mert megszabadult a kötésektől, és ismét boldog lehet; Attila Marosvásárhelyről köszöni, hogy újra együtt lehet a feleségével, hosszú és szomorú távollét után. Hívják bizalommal Klara asszonyt! Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

HEGESZTŐI SZAKIRÁNYÚ KÉPZETTSÉG ANC Engedély

Szervezi: **CSi Romania**,
engedélyezett partneren keresztül

- ELHELYEZKEDÉS: KOLOZSVÁR
- IDŐTARTAM: 112 ÓRA (3 HÉT)
- HELYEK SZÁMA : 2

KÍNÁLT ELŐNYÖK:

- A tanfolyam teljes költségét, 1100 Euro értékben, a CSI támogatja.
- A tanfolyam idején a szállás Kolozsváron biztosított.
- Munkaszerződés a tanfolyam idején (3 hét).
- Határozatlan idejű munkaszerződés mint hegesztő, a tanfolyam elvégzése után, a Régeni munkahelyen.

RÉSZVÉTELI KÖVETELMÉNYEK:

- Érettségi diploma vagy szakiskola technikai-profil.
- Maros megyei lakhely.
- Komolyság.
- További együttműködés a céggel a tanfolyam elvégzése után munkaszerződéssel.

Feliratkozás és további információk:

Telefon: 0372.11.627/ 0720063894

E-mail: angajari@csiportal.com

DORA

O P T I C S

- **MAROSVÁSÁRHELY**
Mărășesti ter, 21 szám
Tel.: 0733-553.976
1918 Dec. Tsuganút, 126 szám
Tel: 0265 250 475
0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN**
Szabadság sugárút 12/2 szám
Tel: 0265-512.095
0733-553.971
Cardinal Al. Todea utca 25/A szám
Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
Tuzoltó utca, 1 szám
Tel: 0265-576 514
0733-553.973

Hozd be régi
szemüvegkereted
és válassz helyette
újat **50%**-os
árkedvezménnyel.

*részletek az optikákban

A bővülő Kovács Pékség

- pékek
- péksüteménykészítők
- szőlőkészítők (3 kft.)
- belfi eladók
- kávéházakat

alkalmaz!

Ha szereted a kihívásokat,
szeretsz egy jó csapatban
dolgozni,
akkor nálunk a helyed.
Munkáért cserébe
megbecsülés, bónuszok
és versenyképes juttatás jár.
Küldd önéletrajzodat
a hr@kovacs.ro címre,
vagy érdeklődj
a 0727-092-727-es
telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Társul. Műv. 88, Szavata 102, Szavata 102, Szavata 102

r . a . d . i . o

Reghin 94, Szavata 104, Szavata 104, Szavata 104

Rovar- és rágcsálóirtás – Fertőtlenítés – Növényvédelmi kezelések

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

Az ÖNÖK
kényelméért
és egészségéért!

A Coral Impex Kft. elérhetősége: Marosvásárhely, 1918. December 1. út
261. sz. 3. lakrész. Tel/fax: 0265/256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro; www.coralimpex.ro

atlasfm
TG.MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

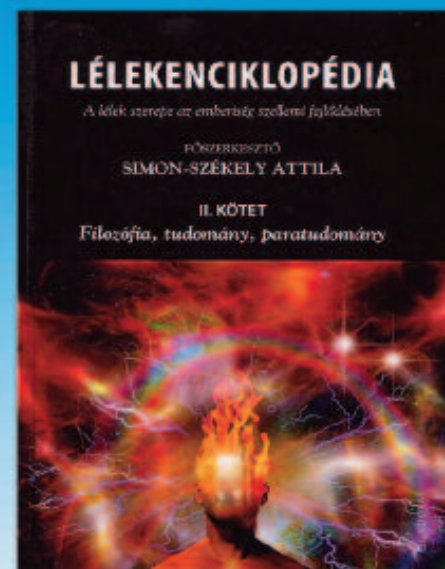
GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

@/AtlasFmMures

MEGJELENT

S.Székely Attila: Lélekenciklopédia
II. rész

Kapható a KOBÁK könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám